

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (descriptive research) มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างและทดสอบแบบจำลองของความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (causal relationship model) ของตัวแปรต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมของประชาชน โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (path analysis) ด้วยวิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบขั้นตอน (stepwise method) ซึ่งผลของการวิจัยตามที่ได้แสดงไว้ในบทที่ 4 สามารถสรุปผลการวิจัยออกเป็นหัวข้อใหญ่ๆ ได้เป็น 4 หัวข้อ ดังนี้

1. สรุปข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง
2. สรุปข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมที่มีต่อตัวแปรต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัย
3. สรุปแบบจำลองของความสัมพันธ์ที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
4. สรุปปริมาณผลกระทบทางตรง ทางอ้อมและผลกระทบรวมของตัวแปรต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมของประชาชน

1. สรุปข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมเป็นเพศชาย และเพศหญิงมีจำนวนใกล้เคียงกันมาก ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 50 ปี โดยประชาชนที่ลงทุนส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างหรือเป็นพนักงานบริษัทธุรกิจ ซึ่งมีสถานภาพสมรสแล้ว สำหรับด้านการศึกษา โดยส่วนใหญ่แล้วสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีรายได้มากกว่า 30,000 บาท ต่อเดือน

2. สรุปข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมต่อตัวแปรต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัย

2.1 จำนวนเงินที่ลงทุน (amt)

จากการวิจัยถึงปัจจัยด้านจำนวนเงินที่ลงทุนพบว่า ส่วนใหญ่ประชาชนจะลงทุนในกองทุนรวมด้วยจำนวนเงิน 10,000-100,000 บาท 100,001- 500,000 บาท และ 500,001-1,000,000 บาท ตามลำดับ

2.2 ปัจจัยด้านการสื่อสาร

2.2.1 สื่อที่ใช้ในการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร (com)

จากการวิจัยถึงความคิดเห็นของประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมเกี่ยวกับสื่อที่ใช้เพื่อการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร เมื่อต้องการลงทุนในกองทุนรวม พบว่า ประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมมีการใช้สื่อเพื่อการแสวงหาข้อมูลข่าวสารโดยรวมในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อแต่ละประเภท พบว่าประชาชนที่ลงทุนมีการแสวงหาข้อมูลข่าวสารโดยใช้วิธีติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของตัวแทน เช่น เจ้าหน้าที่ของธนาคารพาณิชย์หรือตัวแทนที่ได้รับแต่งตั้งสูงกว่าวิธีอื่นๆ โดยมีความคิดเห็นต่อการแสวงหาข้อมูลด้วยวิธีนี้อยู่ในระดับมาก ส่วนสื่อที่มีการใช้ในลำดับรองลงมา ได้แก่ หนังสือชี้ชวนการลงทุน แผ่นพับแนะนำการลงทุน ใบสรุปนโยบายการลงทุน การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของบริษัทหลักทรัพย์จัดการ ซึ่งสื่อดังกล่าวนี้กลุ่มประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมมีความคิดเห็นว่ามีการใช้ในระดับปานกลาง สำหรับสื่อที่มีการใช้ค่อนข้างน้อยได้แก่ โฆษณากองทุนรวมทางวิทยุ และเพื่อนบ้าน

2.2.2 เหตุผลในการใช้สื่อเพื่อแสวงหาข้อมูลข่าวสารในการประกอบการตัดสินใจของประชาชน

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับเหตุผลของการใช้สื่อเพื่อแสวงหาข้อมูลข่าวสารในการประกอบการตัดสินใจเมื่อต้องการที่จะลงทุนในกองทุนรวม พบว่า ประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมมีการใช้เหตุผลของการใช้สื่อเพื่อแสวงหาข้อมูลข่าวสารในการประกอบการตัดสินใจโดยรวมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาการใช้เหตุผลแต่ละด้าน พบว่า ประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมมีการใช้เหตุผลของการใช้สื่อเพื่อแสวงหาข้อมูลข่าวสารในการประกอบ การตัดสินใจจากการให้รายละเอียด และตอบข้อซักถามของพนักงานธนาคารหรือตัวแทนสูงกว่าสื่ออื่นๆ โดยประชาชนที่ลงทุนมีความคิดเห็นต่อการใช้เหตุผลนี้อยู่ในระดับปานกลาง และเหตุผลรองลงมา ได้แก่ การให้ข้อมูลและอธิบายก่อนลงทุนของเจ้าหน้าที่ของบริษัท การอ่านหนังสือชี้ชวนก่อนการลงทุน ใบสรุปนโยบายของกองทุนที่มีเนื้อหาครอบคลุมทั้งหมด และแผ่นพับที่มีเนื้อหาที่สั้น กระชับ เข้าใจง่าย ซึ่งเหตุผลดังกล่าวนี้ กลุ่มประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมมีการใช้ประกอบการตัดสินใจในระดับปานกลางเท่ากัน สำหรับเหตุผลของใช้สื่อเพื่อแสวงหาข้อมูลข่าวสารที่ใช้ค่อนข้างน้อย ได้แก่ การแนะนำของนายหน้าซื้อ/ขายหลักทรัพย์ (broker) ไปสเตอร์ที่มีรูปแบบสวย และสื่อบุคคลเช่นเจ้านาย

2.3 ปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสาร (inf)

สำหรับผลของการวิจัยด้านข้อมูลข่าวสาร โดยศึกษาถึงความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนรวมในช่วงก่อนการลงทุนของประชาชนที่ลงทุน พบว่า มีความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนรวมโดยรวมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนรวมในแต่ละด้าน พบว่า ประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมมีความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนรวมด้านผลตอบแทนสูงกว่าด้านอื่นๆ โดยอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีความเข้าใจในลำดับรองลงมา ได้แก่ ด้านนโยบายการลงทุนเกี่ยวกับประเภทของหลักทรัพย์ในการลงทุน ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการลงทุน และวิธีการซื้อ/ขายหน่วยลงทุน ซึ่งความเข้าใจในแต่ละด้านดังกล่าวนี้ กลุ่มประชาชนที่ลงทุนมีความเข้าใจในระดับปานกลางเท่ากัน สำหรับด้านที่มีความเข้าใจต่ำกว่าด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านบริการต่างๆหลังจากที่ได้ลงทุนแล้ว และด้านค่าธรรมเนียมต่างๆ อย่างไรก็ตามในทุกๆด้านที่ไม่ได้กล่าวถึง พบว่า ประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมมีความเข้าใจในระดับปานกลางทั้งสิ้น

2.4 การถ่วง (dep)

การวิจัยถึงความเชื่อของประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมเกี่ยวกับการถ่วงพบว่า ประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมมีความเชื่อโดยรวมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาความเชื่อเกี่ยวกับการถ่วงแต่ละด้าน พบว่า ประชาชนที่ลงทุนมีความเชื่อว่าการลงทุนในกองทุนจะมีความเสี่ยงในระดับต่างๆ ต้องศึกษาให้ดีกว่าก่อนลงทุนสูงกว่าด้านอื่นๆ โดยประชาชนที่ลงทุนมีความเชื่อในด้านนี้อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีความเชื่อในลำดับรองลงมา ได้แก่ การที่บริษัทจัดการมีผู้ถือหุ้นหลักเป็นสถาบันการเงินชั้นนำดังนั้นจึงมั่นใจได้ว่ามั่นคง และการที่สามารถชอรายละเอียดเกี่ยวกับการลงทุนได้ที่บริษัทจัดการหรือถ้าสงสัยหรืออยากรู้หลักทรัพย์ที่กองทุนรวมไปลงทุน และผลตอบแทนของกองทุนดีกว่าเสมอเมื่อเทียบกับเงินฝากธนาคาร ซึ่งความเชื่อในแต่ละด้านดังกล่าวนี้ กลุ่มประชาชนที่ลงทุนมีความเชื่อในระดับปานกลางเท่ากัน สำหรับด้านที่มีความเชื่อต่ำกว่าด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านมูลค่าทรัพย์สินสุทธิ (NAV) เพิ่มขึ้นทุกวันจะไม่มีวันลงและด้านการลงทุนในกองทุนรวมเหมือนกับการฝากเงินในธนาคารไม่มีผิดส่วนด้านอื่นๆที่ไม่ได้กล่าวถึง พบว่า มีความเชื่อในระดับปานกลางทั้งสิ้น

2.5 ปัจจัยด้านภาวะแวดล้อม (env)

จากการวิจัยด้านภาวะแวดล้อม โดยศึกษาจากความคิดเห็นของประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมเกี่ยวกับอิทธิพลของภาวะแวดล้อมที่มีต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม พบว่า ประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมมีความคิดว่าภาวะแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อกองทุนรวมโดยรวมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาอิทธิพลของภาวะแวดล้อมในแต่ละด้าน พบว่า ประชาชนที่ลงทุนมีความคิดเห็นว่าภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมสูงกว่าด้านอื่นๆ โดยเห็นว่ามีอิทธิพลอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีอิทธิพลในลำดับรองลงมา ได้แก่ ด้านข่าวเกี่ยวกับความมั่นคงของสถาบันการเงิน ภาวะดอกเบี้ยเงินฝาก สภาวะการณ์การลงทุนในกองทุนรวม สถานการณ์การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งอิทธิพลในแต่ละด้านดังกล่าวนี้ ประชาชนที่ลงทุนมีความคิดเห็นว่ามีอิทธิพลในระดับมากเท่ากัน สำหรับด้านที่มีความคิดเห็นว่ามีอิทธิพลต่ำกว่าด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านภาวะเศรษฐกิจในต่างประเทศและด้านภาวะทางการเมืองในต่างประเทศ

2.6 ปัจจัยด้านลักษณะของกองทุนรวม (pro)

ผลของการวิจัยความคิดเห็นของประชาชนที่ลงทุนเกี่ยวกับอิทธิพลของลักษณะในด้านๆ ของกองทุนรวมที่มีต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม พบว่า ประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมมีความคิดว่าลักษณะของกองทุนรวมมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนกองทุนรวม โดยรวมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาถึงอิทธิพลของลักษณะของกองทุนรวมในแต่ละด้าน พบว่า ประชาชนที่ลงทุนมีความคิดเห็นว่าอัตราผลตอบแทนที่จะได้รับมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมสูงกว่าด้านอื่นๆ โดยเห็นว่ามีอิทธิพลอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีอิทธิพลในลำดับรองลงมา ได้แก่ ด้านบริษัทจัดการที่ดำเนินงานกองทุนนั้นน่าเชื่อถือ นโยบายการลงทุนของกองทุนที่จะลงทุน ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของบริษัทและความเสี่ยงเพราะอาจจะได้กำไรจากการลงทุน ซึ่งอิทธิพลในแต่ละด้านดังกล่าวนี้ กลุ่มประชาชนที่ลงทุนมีความคิดเห็นว่ามีอิทธิพลในระดับมากเท่ากัน สำหรับด้านที่มีความคิดเห็นว่ามีอิทธิพลต่ำกว่าด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านผู้ถือหุ้นของบริษัทจัดการ

2.8 ปัจจัยด้านจิตวิทยา

2.7.1 ทักษะการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม (psy1)

ผลจากการวิจัยถึงความคิดเห็นของประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมเกี่ยวกับอิทธิพลของทักษะการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม พบว่า ประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมมีความคิดเห็น ว่า ทักษะการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมโดยรวมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาอิทธิพลของทักษะการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมในแต่ละด้าน พบว่า ประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมมีความคิดเห็นว่าการลงทุนในกองทุนรวมเป็นการลงทุนที่ต้องใช้เวลา และพิจารณาความคุ้มค่าของผลตอบแทนกับความเสี่ยงมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อกองทุนรวมสูงกว่าด้านอื่นๆ โดยมีอิทธิพลอยู่ในระดับปานกลาง และด้านที่มีอิทธิพลในลำดับรองลงมา ได้แก่ ด้านการลงทุนในกองทุนรวมให้ผลตอบแทนที่ดีในระยะยาว กองทุนรวมเป็นทางเลือกที่ดีสำหรับการลงทุน และผลตอบแทนที่ได้สูงกว่าการฝากเงินที่อื่นๆ ซึ่งอิทธิพลในแต่ละด้านดังกล่าวนี้ กลุ่มประชาชนที่ลงทุนมีความคิดเห็นว่ามีอิทธิพลในระดับปานกลางเท่ากัน

2.7.2 ประสิทธิภาพเดิมจากการลงทุน (psy2)

ผลของการวิจัยความคิดเห็นของประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมเกี่ยวกับอิทธิพลของประสิทธิภาพเดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม พบว่า ประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมมีความคิดเห็น ว่าประสิทธิภาพเดิมจากการลงทุนในกองทุนรวมมีอิทธิพลโดยรวมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาอิทธิพลในแต่ละด้าน พบว่า ด้านความเสียหายขาดทุน มีอิทธิพลต่อตัวประชาชนที่ลงทุนสูงกว่าด้านอื่นๆ โดยเห็นว่ามีอิทธิพลอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีอิทธิพลในลำดับรองลงมา ได้แก่ ด้านการพิจารณาอย่างรอบคอบ และการหาข้อมูลต่างๆมากขึ้น และการไม่สนใจกองทุนรวมอีกเลย ซึ่งอิทธิพลในแต่ละด้านดังกล่าวนี้ กลุ่มประชาชนที่ลงทุนมีความคิดเห็นว่ามีอิทธิพลในระดับปานกลางเท่ากัน ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ ได้ผลตอบแทนเหมาะสมดี

2.8 การตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม (dec)

ผลที่ได้จากการวิจัยถึงความคิดเห็นของประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมเกี่ยวกับการใช้เหตุผลของการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม พบว่า ประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมมีการใช้เหตุผลของการ

ตัดสินใจในกองทุนรวมโดยรวมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเหตุผลในแต่ละด้าน พบว่า มีความต้องการให้เงินออมออกดอกออกผลเป็นพฤติกรรมที่สูงกว่าด้านอื่นๆ โดยอยู่ในระดับมาก และเหตุผลในลำดับรองลงมา ได้แก่ ด้านธนาคารที่เป็นตัวแทนขายมีชื่อเสียงไว้ใจได้ ซึ่งเหตุผลในด้านดังกล่าวนี้ กลุ่มประชาชนที่ลงทุนมีความคิดเห็นว่าจะอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

3. รูปแบบจำลองของความสัมพันธ์ที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3.1 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาแบบจำลองของความสัมพันธ์

เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม (dec) กับตัวแปรอื่นๆ ที่นำมาศึกษา พบว่า มีตัวแปรระดับการศึกษา (dem5) สื่อบุคคลที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com1) สื่อมวลชนที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com2) สื่อเฉพาะกิจที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com3) ข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนมีความเข้าใจ (inf) การลงทุน (dep) ภาวะแวดล้อม (env) ความน่าเชื่อถือของบริษัทหลักทรัพย์จัดการ (pro1) ความเสี่ยง (pro2) ผลตอบแทน (pro3) ผลประโยชน์ด้านภาษี (pro4) นโยบายการลงทุน (pro5) รวมทั้งทัศนคติที่มีต่อกองทุนรวม (psy1) และ ประสบการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุน (psy2) พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกันกับการตัดสินใจในกองทุนรวม (dec) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งพบว่า ตัวแปรอายุ (dem5) มีความสัมพันธ์ในทางกลับกันกับการตัดสินใจในกองทุนรวม (dec) ส่วนตัวแปรอื่นๆ ไม่มีความสัมพันธ์กัน เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน (intercorrelation) พบว่า ตัวแปรอิสระประมาณร้อยละ 51 มีความสัมพันธ์กันทั้งในทางบวกและในทางลบ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ -.36 จนถึง .76 โดยตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ ความน่าเชื่อถือของบริษัทหลักทรัพย์จัดการ (pro1) กับนโยบายในการลงทุน (pro5) ($r = .76$) รองลงมาได้แก่ ความน่าเชื่อถือของบริษัทหลักทรัพย์จัดการ (pro1) กับผลประโยชน์ด้านภาษี (pro4) ($r = .58$)

3.2 การทดสอบความสอดคล้องของแบบจำลองของความสัมพันธ์ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์

จากผลการวิเคราะห์แบบจำลองของความสัมพันธ์ตามสมมติฐาน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวนทั้งสิ้น 20 ค่า จากที่คำนวณทั้งสิ้น 31 ค่า ซึ่งเมื่อพิจารณาอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตามทีละตัว ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

เมื่อพิจารณาตัวแปรการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม (dec) โดยมีตัวแปรเพศ (dem1) อายุ (dem2) อาชีพ (dem3) สถานภาพสมรส (dem4) การศึกษา (dem5) รายได้ (dem6) ทักษะคิดต่อการลงทุนในกองทุนรวม (psy1) ประสบการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) ความน่าเชื่อถือของบริษัทหลักทรัพย์จัดการ (pro1) ความเสี่ยง (pro2) ผลตอบแทน (pro3) ผลประโยชน์ด้านภาษี (pro4) นโยบายการลงทุน (pro5) จำนวนเงินที่ลงทุน (amt) ภาวะแวดล้อม (env) เป็นตัวแปรอิสระ พบว่า ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม (dec) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทางกลับกันกับการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม (dec) เรียงลำดับตามความสำคัญ ได้แก่ เพศ (dem1) อายุ (dem2) อาชีพ (dem3) การศึกษา (dem5) และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม (dec) เรียงตามลำดับ ได้แก่ ประสบการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) ทักษะคิดต่อการลงทุนในกองทุนรวม (psy1) ภาวะแวดล้อม (env) และ ความน่าเชื่อถือของบริษัทหลักทรัพย์จัดการ (pro1) ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม (dec) ส่วนตัวแปรอื่นๆที่ไม่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม (dec) อาทิ สถานภาพสมรส (dem4) รายได้ (dem6) ความเสี่ยง (pro2) ผลตอบแทน (pro3) ผลประโยชน์ด้านภาษี (pro4) นโยบายการลงทุน (pro5) จำนวนเงินที่ลงทุน (amt) ซึ่งตัวแปรชุดที่มีนัยสำคัญสามารถร่วมกันอธิบายสัดส่วนของความน่าจะเป็นของการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม (dec) ได้ประมาณร้อยละ 40 ($R^2 = .40$)

เมื่อพิจารณาตัวแปรประสบการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) เป็นตัวแปรตาม โดยมีตัวแปรด้านข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนมีความเข้าใจ (inf) กับการลงทุน (dep) เป็นตัวแปรอิสระ พบว่า ตัวแปรข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนมีความเข้าใจ (inf) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมีผลในทางบวกต่อประสบการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรการลงทุน (dep) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่มีผลในทางกลับกันต่อประสบการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) ซึ่งตัวแปรชุดนี้สามารถร่วมกันอธิบายสัดส่วนของความน่าจะเป็นของประสบการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) ได้ประมาณร้อยละ 14 ($R^2 = .14$)

เมื่อพิจารณาตัวแปรทัศนคติต่อการลงทุนในกองทุนรวม (psy1) เป็นตัวแปรตาม โดยมีตัวแปรด้านข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนมีความเข้าใจ (inf) การถ่วง (dep) ความน่าเชื่อถือของบริษัทหลักทรัพย์จัดการ (pro1) ความเสี่ยง (pro2) ผลตอบแทน (pro3) ผลประโยชน์ด้านภาษี (pro4) นโยบายการลงทุน (pro5) และประสพการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) เป็นตัวแปรอิสระ พบว่า ตัวแปรผลตอบแทน (pro3) ผลประโยชน์ด้านภาษี (pro4) และประสพการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่มีผลในทางบวกต่อทัศนคติต่อการลงทุนในกองทุนรวม (psy1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมีผลในทางกลับกัน ได้แก่ การถ่วง (dep) ซึ่งตัวแปรที่มีนัยสำคัญเหล่านี้สามารถร่วมกันอธิบายสัดส่วนของความน่าจะเป็นของทัศนคติต่อการลงทุนในกองทุนรวม (psy1) ได้ประมาณร้อยละ 38 ($R^2 = .38$)

เมื่อพิจารณาตัวแปรการถ่วง (dep) เป็นตัวแปรตาม โดยมีตัวแปรด้านสื่อบุคคลที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com1) สื่อมวลชนที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com2) และสื่อเฉพาะกิจที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com3) เป็นตัวแปรอิสระ พบว่า ตัวแปรด้านสื่อบุคคลที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com1) และ สื่อเฉพาะกิจที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com3) เป็นตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมีผลในทางบวกต่อความคิดเห็นต่อการถ่วง (dep) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเรียงตามลำดับ คือ สื่อเฉพาะกิจที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com3) สื่อบุคคลที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com1) และตัวแปรสื่อมวลชนที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com2) เป็นตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมีผลในทางกลับกันกับความคิดเห็นต่อการถ่วง (dep) ซึ่งตัวแปรชุดนี้สามารถร่วมกันอธิบายสัดส่วนของความน่าจะเป็นของการถ่วง (dep) ได้ประมาณร้อยละ 27 ($R^2 = .27$)

เมื่อพิจารณาตัวแปรข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนมีความเข้าใจ (inf) เป็นตัวแปรตาม โดยมีตัวแปรด้านสื่อบุคคลที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com1) สื่อมวลชนที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com2) และสื่อเฉพาะกิจที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com3) เป็นตัวแปรอิสระ พบว่า ตัวแปรทั้ง 3 ตัว เป็นตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมีผลในทางบวกต่อข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนมีความเข้าใจ (inf) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเรียงตามลำดับ คือ สื่อเฉพาะกิจที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com3) ตัวแปรสื่อมวลชนที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com2) และสื่อบุคคลที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com1) ซึ่งตัวแปรชุดนี้สามารถร่วมกันอธิบายสัดส่วนของความน่าจะเป็นของข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนมีความเข้าใจ (inf) ได้ประมาณร้อยละ 37 ($R^2 = .37$)

ผลการวิเคราะห์หาค่า generalized squared multiple correlation coefficient (M) ของแบบจำลองของความสัมพันธ์ตามสมมติฐาน โดยวิธีการของสเปคท์ (Specht, 1975) ได้ค่า M เท่ากับ .6448 แสดงว่าแบบจำลองของความสัมพันธ์ตามสมมติฐานอธิบายความแปรปรวนทั้งระบบของความสัมพันธ์ได้ประมาณร้อยละ 64.5

3.3 จากการที่แบบจำลองของความสัมพันธ์ตามสมมติฐานยังไม่สอดคล้องกับ ข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการปรับปรุงแบบจำลองของความสัมพันธ์ตามสมมติฐานเพื่อให้ได้แบบจำลองของความสัมพันธ์ที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ปรับปรุงแบบจำลองของความสัมพันธ์ตามสมมติฐานครั้งที่ 1 โดยตัดเส้นทางของตัวแปรอิสระที่ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ออก

2. ทำการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง และค่าสถิติของแบบจำลองของความสัมพันธ์ที่ทำการปรับปรุงใหม่ ได้แบบจำลองของความสัมพันธ์ที่ปรับปรุงใหม่และค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางประจำในแต่ละเส้นทาง

ผลการวิเคราะห์แบบจำลองของความสัมพันธ์ตามสมมติฐานที่ปรับปรุงใหม่ครั้งที่ 1 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวนทั้งสิ้น 20 ค่า จากที่คำนวณทั้งสิ้น 20 ค่า แสดงว่าในการปรับปรุงครั้งที่ 1 นี้ ตัวแปรทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตัวแปรการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม (dec) โดยมีตัวแปรเพศ (dem1) อายุ (dem2) อาชีพ (dem3) การศึกษา (dem5) ทักษะคิดต่อการลงทุนในกองทุนรวม (psy1) ประสบการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) ความน่าเชื่อถือของบริษัทหลักทรัพย์จัดการ (pro1) ภาวะแวดล้อม (env) เป็นตัวแปรอิสระ พบว่า ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม (dec) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทางกลับกันกับการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม (dec) เรียงลำดับตามความสำคัญ ได้แก่ เพศ (dem1) การศึกษา (dem5) อายุ (dem2) อาชีพ (dem3) การศึกษา (dem5) และ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม (dec) เรียงตามลำดับได้แก่ ประสบการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) ทักษะคิดต่อการลงทุนในกองทุนรวม (psy1) ภาวะแวดล้อม (env) และความน่าเชื่อถือของ

บริษัทหลักทรัพย์จัดการ (pro1) ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม (dec) ซึ่งตัวแปรชุดที่มีนัยสำคัญนี้สามารถร่วมกันอธิบายสัดส่วนของความน่าจะเป็นของการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม (dec) ได้ประมาณร้อยละ 41 ($R^2 = .41$)

เมื่อพิจารณาตัวแปรประสพการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) เป็นตัวแปรตาม โดยมีตัวแปรด้านข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนมีความเข้าใจ (inf) กับการถ่วง (dep) เป็นตัวแปรอิสระพบว่า ตัวแปรข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนมีความเข้าใจ (inf) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมีผลในทางบวกต่อประสพการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรการถ่วง (dep) ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่มีผลในทางกลับกันต่อประสพการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) ซึ่งตัวแปรชุดนี้สามารถร่วมกันอธิบายสัดส่วนของความน่าจะเป็นของประสพการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) ได้ประมาณร้อยละ 14 ($R^2 = .14$)

เมื่อพิจารณาตัวแปรทัศนคติต่อการลงทุนในกองทุนรวม (psy1) เป็นตัวแปรตาม โดยมีตัวแปรการถ่วง (dep) ผลตอบแทน (pro3) ผลประโยชน์ด้านภาษี (pro4) และประสพการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) เป็นตัวแปรอิสระ พบว่า ตัวแปรผลตอบแทน (pro3) ผลประโยชน์ด้านภาษี (pro4) และประสพการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่มีผลในทางบวกต่อทัศนคติต่อการลงทุนในกองทุนรวม (psy1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมีผลในทางกลับกัน ได้แก่ การถ่วง (dep) ซึ่งตัวแปรที่มีนัยสำคัญเหล่านี้สามารถร่วมกันอธิบายสัดส่วนของความน่าจะเป็นของทัศนคติต่อการลงทุนในกองทุนรวม (psy1) ได้ประมาณร้อยละ 37 ($R^2 = .37$)

เมื่อพิจารณาตัวแปรการถ่วง (dep) เป็นตัวแปรตาม โดยมีตัวแปรด้านสื่อมวลชนที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com1) สื่อมวลชนที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com2) และสื่อเฉพาะกิจที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com3) เป็นตัวแปรอิสระ พบว่า ตัวแปรด้านสื่อมวลชนที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com1) และ สื่อเฉพาะกิจที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com3) เป็นตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมีผลในทางบวกต่อความคิดเห็นต่อการถ่วงของกองทุน (dep) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเรียงตามลำดับ คือ สื่อเฉพาะกิจที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com3) และ สื่อมวลชนที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com1) และตัวแปรสื่อมวลชนที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com2) เป็นตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมีผลในทางกลับกันกับความคิดเห็นต่อการถ่วง (dep) ซึ่งตัวแปรชุดนี้สามารถร่วมกันอธิบายสัดส่วนของความน่าจะเป็นของการถ่วง (dep) ได้ประมาณร้อยละ 27 ($R^2 = .27$)

เมื่อพิจารณาตัวแปรข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนมีความเข้าใจ (inf) เป็นตัวแปรตาม โดยมีตัวแปรด้านสื่อบุคคลที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com1) สื่อมวลชนที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com2) สื่อเฉพาะกิจที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com3) เป็นตัวแปรอิสระ พบว่า ตัวแปรทั้ง 3 ตัว เป็นตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมีผลในทางบวกต่อข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนมีความเข้าใจ (inf) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเรียงตามลำดับ คือ สื่อเฉพาะกิจที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com3) สื่อมวลชนที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com2) และสื่อบุคคลที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com1) ซึ่งตัวแปรชุดนี้สามารถร่วมกันอธิบายสัดส่วนของความน่าจะเป็นของข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนมีความเข้าใจ (inf) ได้ประมาณร้อยละ 37 ($R^2 = .37$)

เมื่อวิเคราะห์หาค่า generalized squared multiple correlation coefficient (M) ของแบบจำลองของความสัมพันธ์ที่ปรับปรุงใหม่ครั้งที่ 1 โดยวิธีการของสเปคท์ (Specht, 1975) ได้ค่า M เท่ากับ .6448 แสดงว่าแบบจำลองของความสัมพันธ์ตามสมมติฐานอธิบายความแปรปรวนทั้งระบบของความสัมพันธ์ได้ประมาณร้อยละ 64.5

4. สรุปผลกระทบทางตรง ผลกระทบทางอ้อมและผลกระทบรวมของตัวแปรต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมของประชาชน

การศึกษาปริมาณผลกระทบทางตรง ผลกระทบทางอ้อม และผลกระทบรวมจากตัวแปรต่างๆ ที่ศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม (dec) พบว่า ตัวแปรที่มีผลกระทบทางตรงต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมมากที่สุด คือ ตัวแปรเพศ (dem1) ซึ่งเป็นผลกระทบในทางกลับกัน กล่าวคือ ประชาชนที่ลงทุนที่เป็นเพศชายจะมีการตัดสินใจในระดับต่ำ รองลงมา คือ ประสิทธิภาพเดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) และทัศนคติที่มีต่อกองทุนรวม (psy1) ตามลำดับ

ส่วนตัวแปรที่ส่งผลกระทบทางอ้อมต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมมากที่สุด คือ ตัวแปรด้านการถ่วง (dep) ซึ่งเป็นผลกระทบในทางกลับกัน รองลงมา คือ ตัวแปรด้านผลตอบแทน (pro3) และสื่อเฉพาะกิจที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com3) ซึ่งตัวแปรทั้งสองเป็นผลกระทบในทางบวกซึ่งเมื่อพิจารณาผลกระทบโดยรวมแล้วปรากฏว่า ตัวแปรด้านประสิทธิผลเดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) ยังคงมีผลกระทบมากที่สุด และตัวแปรด้านเพศ (dem1) ทัศนคติที่มีต่อการลงทุนในกองทุนรวม (psy1) และภาวะแวดล้อม (env) เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบในลำดับรองลงมา

อภิปรายผล

การอภิปรายถึงผลของการวิจัยเรื่องปัจจัยการสื่อสารที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมของประชาชน ผู้วิจัยได้แบ่งการอภิปรายออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

1. การอภิปรายผลการวิจัยของตัวแปรต่างๆ ที่นำมาทำการศึกษา
2. การอภิปรายผลการวิจัยของแบบจำลองของความสัมพันธ์ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตอนที่ 1 การอภิปรายผลการวิจัยของตัวแปรต่างๆ ที่นำมาทำการศึกษา

ผู้วิจัยได้คัดเลือกตัวแปรจากปัจจัยต่างๆ ที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมของประชาชนตามที่ได้แสดงไว้ในแบบจำลองของระบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐาน ซึ่งจากวิจัยครั้งนี้พบว่า

1. ปัจจัยด้านลักษณะประชากรและสังคมเศรษฐกิจ

ด้วยความหลากหลายของลักษณะทางประชากรและสังคมเศรษฐกิจของประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมจึงส่งผลให้แต่ละบุคคลย่อมมีการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมที่แตกต่างกัน เพราะเนื่องจากลักษณะเหล่านี้เป็นข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคสินค้าหรือบริการ โดยหน่วยลงทุนของกองทุนรวมต่างๆ นั้นเปรียบได้เป็นสินค้าหรือบริการที่บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมแต่ละแห่งจำหน่ายให้แก่ประชาชนโดยผ่านตัวแทนต่างๆ เพื่อระดมเงินให้เกิดภาวะการออมในประเทศอันจะส่งผลต่อการพัฒนาในด้านต่างๆ ของประเทศ

จากผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านประชากรและสังคมเศรษฐกิจ อันประกอบไปด้วยตัวแปรเพศ อายุ อาชีพ การศึกษา ตามที่ผู้วิจัยได้คัดเลือกมาทำการวิจัยนั้น ได้บ่งบอกถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรของปัจจัยดังกล่าวที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภคสินค้าหรือบริการ เพราะตัวแปรเหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างทางความคิด ค่านิยมและทัศนคติ รวมถึงพฤติกรรม ความต้องการ ตลอดจนการตัดสินใจซื้อสินค้า (ปรมา สตะเวทิน, 2538: 14) ของเพศหญิงและเพศชาย รวมทั้งอายุในช่วงต่างๆ ก็มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเช่นเดียวกันเพราะความต้องการ และรสนิยมในสินค้าหรือบริการต่างๆ ย่อม

เปลี่ยนไปตามวัฏจักรของชีวิตของแต่ละบุคคล รวมทั้งพฤติกรรมออมที่สอดคล้องกับแนวคิดของแอนโดและโมดิเกลียนี้ (Ando and Modigliani อ้างถึงใน อูร์ตรา จันทรอินทร์, 2537: 28) ที่กล่าวถึงการบริโภคที่คำนึงถึงวงจรชีวิตว่าการบริโภคของบุคคลใดบุคคลหนึ่งไม่ได้ขึ้นอยู่กับรายได้ที่เกิดขึ้นในขณะนั้น แต่ขึ้นอยู่กับรายได้ทั้งหมดที่จะได้รับตลอดช่วงชีวิตในการทำงาน และจำนวนปีที่เขาคาดว่าจะมีชีวิตอยู่ การที่บุคคลออมทรัพย์นั้นเพื่อเก็บเงินออมไว้ใช้ในการบริโภคเมื่อยามแก่ต้องออกจากงาน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมการบริโภคและพฤติกรรมการออมของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกันไปตามช่วงอายุ

ในส่วนของอาชีพ และการศึกษาก็มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคเช่นเดียวกัน เพราะประชาชนที่อาชีพและการศึกษาต่างกัน ย่อมมองโลก มีแนวคิด อุดมการณ์ และค่านิยมต่อสิ่งต่างๆ แตกต่างกันไป ซึ่งรวมไปถึงทัศนคติและความคิดเห็นในการใช้สินค้าและบริการต่างๆ ด้วย เพราะบุคคลที่มีการศึกษาสูงมีโอกาสในการได้รับข้อมูลข่าวสารมากกว่า จึงทำให้การตัดสินใจในเรื่องใดจึงมีความละเอียดรอบคอบมากขึ้น (ประมะ สตะเวทิน, 2538: 117) เช่นเดียวกับอาชีพของประชาชนของแต่ละบุคคล เพราะการที่มีอาชีพแตกต่างกันพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อก็แตกต่างกันด้วย (สุวรรณา วงษ์กะพันธ์, 2531: 41)

ผลของการวิจัยในครั้งนี้ได้แสดงให้เห็นถึงความหมายที่สอดคล้องกับแนวคิดต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น ไม่ว่าจะเป็น เพศ อายุ อาชีพ และการศึกษาล้วนแต่สะท้อนให้เห็นความแตกต่างที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมทั้งสิ้น ซึ่งหมายถึงพฤติกรรมการตัดสินใจใช้เงินเพื่อการลงทุนในกองทุนรวมนั่นเอง

2. ปัจจัยด้านจำนวนเงินที่ลงทุน

จากการวิจัยถึงจำนวนเงินลงทุนที่ประชาชนลงทุนในกองทุนรวมพบว่า ส่วนใหญ่มีการลงทุนในระหว่างจำนวน 10,000-100,000 บาท ซึ่งเมื่อทดสอบแบบจำลองของความสัมพันธ์ที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่าตัวแปรด้านจำนวนเงินมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งหมายถึงว่าตัวแปรนี้ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม แต่ในทางแนวคิดและทฤษฎีทางจิตวิทยาแล้ว ตัวแปรนี้ได้สื่อถึงความหมายบางอย่างที่มีนัยสำคัญ กล่าวคือ

- จำนวนเงินที่ประชาชนลงทุนไปในกองทุนรวมนั้น ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเพราะว่าการลงทุนในกองทุนรวมแต่ละกองทุน จำนวนเงินขั้นต่ำที่ประชาชนต้องใช้ในการลงทุนจะได้รับการกำหนดและแสดงไว้โดยผ่านสื่อต่างๆ ซึ่งประชาชนสามารถที่จะลงทุนได้เกินจำนวนที่กำหนดไว้ได้ แต่ต้องไม่เกินอัตราส่วน

ตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนดตามที่ได้ระบุไว้ในรายละเอียดของโครงการ แต่ทั้งนี้เนื่องจากจำนวนเงินแต่ละครั้งจะสัมพันธ์กับความคาดหวังจากการลงทุนเพื่อนำมาซึ่งผลตอบแทนที่เป็นเครื่องล่อใจ (incentive) ซึ่งนำไปสู่พฤติกรรมของการลงทุนเพื่อนำมาซึ่งผลตอบแทนที่มากกว่า ซึ่งในทางจิตวิทยาเครื่องล่อใจ (incentive) หมายถึง ของต่างๆ ที่มีคุณภาพของการก่อให้เกิดพฤติกรรมอยู่ในตัวมันเอง และขนาดของเครื่องล่อใจมีส่วนทำให้เกิดแรงกระตุ้นต่อการกระทำมากน้อยต่างกันด้วย เช่น เงินรางวัล 10,000 บาท ย่อมเร้าใจให้เกิดการกระทำได้มากกว่า 100 บาท ดังที่สอดคล้องกับแนวคิดของโทลแมน (Tolman) เกี่ยวกับความคาดหวัง (expectancy) ในการที่จะศึกษาผลของระดับของการเปลี่ยนแปลงของการคาดหวังในการชนะรางวัลที่เป็นเงิน รวมทั้งจำนวนหรือมูลค่าที่จะได้รับ (Atkinson, 1996: 238) ซึ่งไม่แตกต่างจากการลงทุนในกองทุนรวมที่ประชาชนได้ใช้เงินเพื่อลงทุน ในขณะที่จำนวนเงินที่จะได้รับกลับคืนจากการลงทุนนั้นถูกกำหนดโดยความคาดหวัง (expectancy) และแรงจูงใจ (motivation)

นอกจากนี้ทางจิตวิทยาได้ถูกตีค่าเป็นจำนวนเงินตามที่กล่าวมาข้างต้นแล้วนั้น ข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ ก็มีความสำคัญในการที่จะนำมาใช้เพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุน ดังนั้นจึงทำให้เกิดการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ในการดังกล่าว

3. ปัจจัยด้านการสื่อสาร

จากการที่ประชาชนมีความสนใจในรายละเอียดของการลงทุนในกองทุนรวม ความต้องการที่จะนำไปสู่การลงทุนทำให้ประชาชนต้องแสวงหาข้อมูลจากสื่อต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหนึ่งๆ จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ประชาชนที่ลงทุนมีการแสวงหาข้อมูลจากสื่อแต่ละประเภทโดยรวมในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณาถึงการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อแต่ละประเภท พบว่า ประชาชนได้ติดต่อสื่อสารและแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ของตัวแทน เช่น เจ้าหน้าที่ของธนาคารพาณิชย์หรือตัวแทนที่ได้รับแต่งตั้งสูงกว่าการติดต่อหรือการแสวงหาข้อมูลด้วยวิธีอื่นๆ อยู่ในระดับมาก และเหตุผลที่ประชาชนเหล่านี้ใช้แสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ เมื่อต้องการจะลงทุนที่พบจากการวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง โดยประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมมีการใช้สื่อเพื่อการแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากการพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของตัวแทนเพราะสามารถตอบข้อซักถามได้ดีในระดับปานกลาง ด้วยเหตุผลของการติดต่อสื่อสารและการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเช่นนี้ ย่อมสะท้อนให้เห็นถึงข้อดีของการสื่อสารระหว่างบุคคลที่เกิดขึ้นระหว่างพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของตัวแทน และประชาชนที่จะลงทุนในกองทุนรวม เพราะการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลในลักษณะเช่นนี้มักจะเป็นการติดต่อสื่อสารแบบเผชิญหน้าซึ่งจะเปิดโอกาสให้ประชาชนที่จะลงทุนและพนักงานหรือเจ้าหน้าที่สามารถปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงเนื้อหาที่ใช้สนทนากันได้ โดยหมายถึง

การสอบถามข้อมูลรายละเอียดต่างๆ อันเป็นสาระสำคัญต่อการลงทุน นอกจากนั้นแล้วการสื่อสารระหว่างบุคคลในลักษณะเช่นนี้ยังมีอิทธิพลในการชักจูงใจ และมีประสิทธิภาพสูงต่อการทำให้ประชาชนเปลี่ยนแปลงทัศนคติ (Katz and Lazarsfeld, 1955: 27) ขอมรับที่จะนำไปสู่การตัดสินใจที่จะลงทุนในที่สุด

ไม่เพียงแต่การสื่อสารระหว่างพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของตัวแทนและประชาชนที่จะลงทุนจะเป็นเพียงแต่การสื่อสารระหว่างบุคคลแล้ว ความหมายของการสื่อสารในลักษณะเช่นนี้ยังสื่อให้เห็นถึงการเป็นสัญลักษณ์ของกระบวนการที่บุคคล แสดงถึงความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันในการจัดหาทรัพยากรหรือเจรจาต่อรองแลกเปลี่ยนทรัพยากร (Rolf, 1982: 32) ซึ่งในที่นี้หมายถึงการสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนซึ่งความไว้วางใจ การยอมรับและตัดสินใจในการลงทุนด้วยการใช้เงินเป็นสัญลักษณ์ในการแลกเปลี่ยนกับความไว้วางใจดังกล่าว กล่าวคือเมื่อประชาชนมีความไว้วางใจต่อการลงทุน พวกเขาจะตัดสินใจจ่ายเงินเพื่อลงทุนในกองทุนรวม ในการที่จะแลกเปลี่ยนผลตอบแทนที่เป็นเงินเช่นเดียวกัน ซึ่งการแลกเปลี่ยนเช่นนี้จัดได้ว่าเป็นการแลกเปลี่ยนทางสังคมที่ส่งผลไปยังพฤติกรรมระหว่างบุคคล (Foa and Foa, 1974 อ้างถึงใน Roloff, 1982: 22) ดังจะสามารถอ้างอิงได้ถึงถึงการแบ่งระดับที่ซ้อนกันของระบบ (hierarchy of nested systems) ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของระบบต่างๆ โดยเริ่มตั้งแต่ระบบภายในบุคคล (intrapersonal system) ที่มีอิทธิพลต่อระบบระหว่างบุคคล ได้แก่ กระบวนการทางจิตวิทยาซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกับพฤติกรรมภายใน (covert behavior) ที่แสดงถึงกระบวนการของความคิด ความรู้สึกในลักษณะต่างๆ ของประชาชนที่มีต่อการลงทุนแต่ละคนที่ได้รับสิ่งเร้าจากภายนอกอื่นได้แก่ กระแสข่าวหรือภาวะเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง โดยมีการสื่อสารจะเป็นตัวแปรที่สำคัญในการที่ประชาชนจะใช้เพื่อแสวงหาข้อมูลต่างๆ นอกเหนือจากผลผลิตของกระบวนการทางความคิดมาใช้ประกอบในการตัดสินใจ จึงทำให้เกิดระบบระหว่างบุคคลดังเช่นผลของการวิจัยครั้งนี้ และเมื่อเกิดระบบระหว่างบุคคลแล้ว ย่อมจะส่งผลไปยังระบบที่ใหญ่ขึ้น อันได้แก่ ระบบกลุ่ม ระบบองค์กร และระบบสังคม เพราะระบบระหว่างบุคคลที่มีการสื่อสารเข้ามาเป็นตัวแปรทำให้การสื่อสารในระดับที่แบ่งโดยซ้อนกันของระบบมีผลกระทบบ้างไปยังระบบที่ใหญ่ขึ้น (Rogers and Farace, 1975: 222 อ้างถึงใน Fisher and Adams, 1994: 9) โดยผลกระทบดังกล่าวหมายถึงสิ่งที่เกิดจากการสื่อสารในแต่ละระบบ คือ ข้อมูลข่าวสารที่เกิดจากการสื่อสารในแต่ละระบบ ซึ่งผลกระทบจะเป็นไปในทิศทางใดนั้น ขึ้นอยู่กับข้อมูลข่าวสาร ถ้าเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีผลด้านบวก ผลกระทบที่เกิดขึ้นก็จะส่งผลดีไปยังระบบอื่นๆ แต่ในทางตรงข้าม ถ้าเป็นข้อมูลข่าวสารมีผลด้านลบก็จะส่งผลในลักษณะเช่นเดียวกัน

4. ปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสาร

ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการลงทุน เพราะถ้าประชาชนที่จะลงทุนมีความเข้าใจในข้อมูลข่าวสารเป็นอย่างดีก็จะสามารถตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมได้อย่างเหมาะสม ซึ่งในการวิจัยข้อมูลข่าวสารหมายถึงสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน ได้แก่ ผลตอบแทนนโยบายการลงทุน ความเสี่ยงที่เกิดจากการลงทุน ระเบียบวิธีการซื้อ/ขายหน่วยลงทุน แหล่งที่กองทุนนำเงินไปลงทุน ผลประโยชน์ด้านภาษี สภาพคล่องของกองทุน บริการและค่าธรรมเนียมต่างๆ ที่ประชาชนจะต้องศึกษาเพื่อทำความเข้าใจในการนำมาซึ่งการตัดสินใจอย่างเหมาะสม

จากการวิจัยถึงความเข้าใจของประชาชนในด้านข้อมูลข่าวสาร พบว่า ประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมมีความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนรวมในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาถึงความเข้าใจในกองทุนรวมในแต่ละด้านแล้วพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความเข้าใจในด้านผลตอบแทนสูงกว่าด้านอื่นๆ ซึ่งเมื่อพิจารณาเช่นนี้แล้ว ทำให้สามารถที่จะทราบถึงความต้องการและวัตถุประสงค์ของประชาชนในการลงทุนในกองทุนรวมว่า ได้ให้ความสำคัญต่อการนำมาซึ่งผลตอบแทนจากการลงทุนมากกว่าที่จะเข้าใจข้อมูลข่าวสารที่สำคัญด้านอื่นๆ

อนึ่ง ปัจจัยด้านผลตอบแทนที่จะได้รับจากการลงทุนในกองทุนรวมนั้น ไม่สามารถที่รับประกันว่าจะได้รับในอัตราที่แน่นอนเท่าใด เนื่องจากการลงทุนในกองทุนรวมมีความเสี่ยง ซึ่งความเสี่ยงนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายการลงทุน และผลตอบแทนซึ่งมาจากนโยบายการลงทุนที่ผู้บริหารกองทุนจะบริหารให้เกิดผลตอบแทนสูงสุดภายใต้ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น ดังนั้นจึงเป็นข้อสังเกตว่า ในการที่ประชาชนมีความเข้าใจในประเด็นด้านผลตอบแทนในระดับที่มากขึ้น อาจเกิดจากความเข้าใจผิดที่มาจากการสื่อสาร หรือการให้ความสำคัญในรายละเอียดทางปัจจัยด้านนี้จนละเลยการศึกษาถึงรายละเอียดในด้านอื่นๆ ที่มีความสำคัญเช่นเดียวกัน

ด้วยการที่ประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมเข้าใจด้านผลตอบแทนจากการลงทุนสูงกว่าด้านอื่นๆ แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมของการเป็นมนุษย์เศรษฐกิจ (economic man) (Atkinson, 1966: 205-206) ของประชาชนทั้งในด้านพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของตัวแทนที่มุ่งให้ความสำคัญในการจำหน่ายหน่วยลงทุนให้แก่ประชาชนเพื่อผลสำเร็จทางการตลาด โดยได้นำเอาประเด็นด้านผลตอบแทนนี้มาเป็นเครื่องล่อใจ และขณะเดียวกันประชาชนก็ตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมด้วยประเด็นเดียวกัน ซึ่งพฤติกรรมเช่นนี้มุ่งให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านเศรษฐกิจแต่เพียงอย่างเดียว จนทำให้ความมีเหตุผล (rationality) ได้เลือนหาย

ไปจากความถูกต้องและเหมาะสมในการตัดสินใจ ซึ่งก่อให้เกิดการพิจารณาที่จะลงทุนอย่างรอบคอบในการตัดสินใจลงทุน โดยความเป็นจริงแล้วควรจะพิจารณาถึงนโยบายของการลงทุนเป็นสำคัญว่ากองทุนรวมนั้นๆ มีนโยบายการลงทุนเป็นเช่นไร และสามารถที่จะยอมรับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้หรือไม่ เพราะการลงทุนโดยทั่วไปความเสี่ยงและผลตอบแทนย่อมสอดคล้องกัน กล่าวคือ ถ้าการลงทุนมีความเสี่ยงสูง ผลตอบแทนที่จะได้รับก็อยู่ในระดับที่สูง แต่ในทางกลับกัน ถ้าความเสี่ยงจากการลงทุนต่ำ ผลตอบแทนที่จะได้รับในระดับที่ต่ำเช่นเดียวกัน

เมื่อผลตอบแทนได้ถูกนำมาใช้เป็นประเด็นเพื่อชักจูงใจให้ประชาชนเกิดการตัดสินใจลงทุนตามที่ได้กล่าวข้างต้น จึงเป็นเหตุให้ประชาชนมักจะหลงเชื่อในการสื่อสารที่ถูกปรุงแต่งขึ้นในการที่จะชักจูงใจให้ลงทุนด้วยกลยุทธ์ของความหมาย “มากกว่า” หรือ “น้อยกว่า” ซึ่งก็คือการลวงนั่นเอง

5. การลวง

ด้วยความมุ่งหมายในการที่จะบรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ทางการตลาด จนก่อให้เกิดการใช้กลยุทธ์ทางการสื่อสารเพื่อชักจูงใจให้ประชาชนลงทุนในกองทุนรวม ด้วยกลยุทธ์ของความหมาย “มากกว่า” และ “น้อยกว่า” โดยพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของบริษัทตัวแทนอาจจะไม่ได้ตระหนักถึงความเหมาะสมและความเป็นจริง ซึ่งการสื่อสารในลักษณะเช่นนี้อาจจะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในการลงทุนได้ เพราะการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการลงทุนของประชาชน จะแสวงหาโดยผ่านสื่อบุคคลซึ่งเป็นพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของตัวแทน จึงทำให้สามารถที่จะมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปแบบ เนื้อหาที่ใช้ในการสื่อสารได้ ในการที่จะพยายามทำให้ประชาชนที่จะลงทุนมีความพึงพอใจจากสิ่งที่พนักงาน หรือเจ้าหน้าที่เหล่านี้นำเสนอไป ดังนั้นประชาชนที่เป็นผู้รับสารจึงมีพฤติกรรมในการรับสารที่ไม่แตกต่างกับพฤติกรรมผึ้ง (beehave) ที่ผึ้งได้รับน้ำหวานซึ่งเปรียบได้กับสารมาจากการสร้างของมนุษย์เพื่อใช้ในการทดลอง ดังนั้นจึงทำให้ผึ้งเหล่านั้นมีความเคยชินของการดำรงชีพในลักษณะที่ถูกบิดเบือนความจริงจากธรรมชาติ (<http://www.ma.huji.ac.il/~ranb/general.html>, 6 March 1999) เช่นเดียวกับการลวงที่เกิดขึ้น ซึ่งการสื่อสารได้ถูกเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงเนื้อหา เพื่อจูงใจให้ประชาชนสนใจในการลงทุนในการลงทุนมากขึ้น แต่การวิจัยพบว่า ประชาชนมีความเชื่อเกี่ยวกับการลวงในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาความเชื่อเกี่ยวกับการลวงในทัศนะพบว่า ประชาชนที่ลงทุนมีความเชื่อว่า การลงทุนในกองทุนรวมจะมีความเสี่ยงในระดับต่างๆ ต้องศึกษาให้ดีกว่าลงทุนสูงกว่าด้านอื่นๆ โดยประชาชนมีความเชื่อในระดับที่มาก ซึ่งในความเชื่อตามความหมายที่ได้จากการวิจัยนี้พบว่าแท้จริงมีนัยที่สำคัญของความเป็นจริงแฝงอยู่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแท้จริงนั้น

ประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมรู้ว่าการสื่อสารในลักษณะใดเป็นการลวงหรือเป็นความจริง นอกจากการลวงจะเป็นตัวแปรที่ถูกปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงเพื่อใช้สำหรับการสื่อสาร เพื่อทำให้เกิดการตัดสินใจแล้ว ปัจจัยด้านภาวะแวดล้อมก็มีความสำคัญเช่นเดียวกัน เพราะเปรียบได้ว่าเป็นบริบททางสังคม (social context) ที่มีพลังเหนือการสื่อสารในสถานการณ์เฉพาะ (ธนวดี บุญถือ, 2542: 487) ที่จะเอื้อให้เกิดการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมได้

6. ภาวะแวดล้อม

เนื่องจากประชาชนในสังคมมีการสื่อสารกันภายใต้สิ่งแวดล้อมที่มีเงื่อนไขของสถานการณ์ ซึ่งหมายถึงสภาพแวดล้อมภายนอกกระบวนการสื่อสารซึ่งประกอบไปด้วยสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การเมือง และการเศรษฐกิจ (ขวัญเรือนและภักดี, 2540: 8) ดังนั้นจึงทำให้การสื่อสารที่เกิดขึ้นภายใต้ภาวะของเศรษฐกิจและการลงทุนได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมดังกล่าว

จากผลการวิจัยพบว่าประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมมีความคิดเห็นว่า ภาวะแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาอิทธิพลของภาวะแวดล้อมในแต่ละด้านพบว่า ประชาชนที่ลงทุนมีความคิดเห็นว่าภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมสูงกว่าด้านอื่นๆ ซึ่งมีอิทธิพลอยู่ในระดับที่มาก ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจได้มีบทบาทอย่างมากต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม เนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจมีผลต่อพฤติกรรมการสื่อสาร โดยสภาวะทางเศรษฐกิจจะเกี่ยวข้องกับการผลิต และซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการ สภาพการณ์นี้เป็นผลจากปัจจัยอื่นๆ อีกหลายอย่าง เช่น ปัจจัยแวดล้อมทางการเมือง การผลิตและการลงทุนในประเทศ สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (ปรัชญา เวสารัชช, 2540: 80) เพราะการสื่อสารที่เกิดขึ้นในการนำมาซึ่งการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม ย่อมอยู่ภายใต้ภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจในการที่จะมีบทบาทเป็นบริบททางสังคม (social context) ของการสื่อสารที่จะมีขึ้นระหว่างพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของตัวแทนและประชาชนที่จะลงทุน ซึ่งบทบาทของการเป็นบริบททางสังคมของภาวะเศรษฐกิจที่ผู้สื่อสารจะถูกนำมาใช้เพื่อสร้างให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากขึ้น เช่น การอ้างถึงภาวะดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงในขณะหนึ่งๆ เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบผลตอบแทนจากการลงทุนในกองทุนรวมที่จะได้รับมากกว่าในขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสถาบันการเงินต่างๆ ลดลง หรือ การอ้างถึงอัตราดอกเบี้ยของเศรษฐกิจที่เอื้อให้เกิดการออมหรือการลงทุนในกองทุนรวม แต่ในทางกลับกัน ถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก

ของสถาบันต่างๆ เพิ่มขึ้น ความน่าสนใจในการลงทุนนั้นอาจลดลง แต่ถ้าการสื่อสารได้ถูกนำมาชักจูงใจให้ประชาชนได้เล็งเห็นถึงประโยชน์ว่ากองทุนรวมนั้นมีความเหมาะสมกับภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจในขณะนั้น ก็จะเป็นการสร้างความสำเร็จในการลงทุนในกองทุนรวมแก่ประชาชนเพราะจะทราบถึงลักษณะต่างๆ ของกองทุนรวมเหล่านั้นที่เหมาะสมกับภาวะแวดล้อมเศรษฐกิจและตนเองอย่างไร

จากผลการวิจัยถึงอิทธิพลของภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจตามที่ผู้วิจัยได้กล่าวถึงในข้างต้น พบว่าพฤติกรรม การสื่อสาร และพฤติกรรม การตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมเกิดขึ้นภายใต้ภาวะเศรษฐกิจ แต่ทั้งนี้ ปัจจัยด้านลักษณะของกองทุนรวมก็มีบทบาทที่สำคัญ อันได้แก่ อัตราผลตอบแทน บริษัทหลักทรัพย์จัดการ นโยบายการลงทุน ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ความเสี่ยง ผู้บริหารและทีมงาน ผลประโยชน์อื่นๆ ที่ได้รับ ผู้ถือหุ้นของบริษัทจัดการ เนื่องจากกองทุนรวมบางชนิดมีลักษณะคล้ายทั้งการออมเงินที่สถาบันการเงินต่างๆ หรือธนาคารพาณิชย์ และบางชนิดคล้ายกับการลงทุนในหลักทรัพย์ที่ตลาดหลักทรัพย์ ดังนั้นจำเป็นต้องพิจารณาถึงลักษณะที่สำคัญของกองทุนรวมว่าประชาชนให้ความสำคัญต่อกองทุนรวมในด้านใดในการจะพิจารณาและตัดสินใจลงทุน

7. ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์

ความคิดเห็นของประชาชนต่อลักษณะด้านต่างๆ ของกองทุนรวมที่พบจากการวิจัยพบว่าโดยรวมแล้วประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมมีความคิดเห็นว่า ลักษณะของกองทุนรวมมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาอิทธิพลของลักษณะกองทุนรวมในแต่ละด้านพบว่าประชาชนมีความคิดเห็นว่าอัตราผลตอบแทนที่จะได้รับมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมสูงกว่าด้านอื่นๆ โดยมีอิทธิพลอยู่ในระดับมาก ด้วยผลของการวิจัยเช่นนี้ได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของตัวแปรข้อมูลข่าวสารที่พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความเข้าใจในด้านผลตอบแทนสูงกว่าด้านอื่นๆ ซึ่งความสอดคล้องกับผลการวิจัยของผลการวิจัยเช่นนี้ ทำให้พิจารณาได้ว่าการที่ประชาชนจะตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหนึ่งๆ แท้จริงแล้วอาจเพียงเพราะความเข้าใจในด้านผลตอบแทน และให้ความสำคัญต่อลักษณะด้านผลตอบแทนเพียงด้านหนึ่งด้านใดหรือไม่ที่ทำให้ประชาชนก็เกิดความต้องการที่นำมาซึ่งการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม

เมื่อประชาชนตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมเพราะความเข้าใจในด้านผลตอบแทน อีกทั้งลักษณะด้านผลตอบแทนจากการลงทุนก็มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนเป็นสำคัญแล้วทำให้เกิดพฤติกรรมการลงทุนที่ไม่ถูกต้อง เพราะแท้จริงนั้นการลงทุนในกองทุนเป็นการลงทุนที่ต้องพิจารณาถึงระยะเวลา นโยบาย

การลงทุน ความเสี่ยงและผลตอบแทนพร้อมกัน แต่เมื่อประชาชนตัดสินใจลงทุนเพียงเพราะผลตอบแทนที่ได้ก็อาจจะนำมาซึ่งการลงทุนที่ไม่เหมาะสมกับความต้องการงานในที่สุดทำให้ก่อเกิดเป็นทัศนคติและประสบการณ์ที่มีต่อการลงทุนในเชิงลบได้

8. ปัจจัยด้านจิตวิทยา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกตัวแปรของปัจจัยด้านจิตวิทยามาทำการศึกษา 2 ตัวแปร คือ ทัศนคติและประสบการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวมของประชาชน ซึ่งจากการวิจัยพบว่า ทัศนคติที่วัดจากความคิดเห็นของประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมนั้น ส่วนใหญ่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าประชาชนมีความคิดเห็นว่าการลงทุนในกองทุนรวมเป็นการลงทุนที่ต้องใช้เวลา และพิจารณาความคุ้มค่าของผลตอบแทนกับความเสี่ยงมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมสูงกว่าด้านอื่นๆ จริงแล้ว การลงทุนในกองทุนรวมเป็นการลงทุนที่ต้องใช้เวลา ตลอดจนต้องพิจารณาถึงผลตอบแทนกับความเสี่ยงควบคู่กันไป อีกทั้งยังแสดงให้เห็นว่าประชาชนไม่ได้แสดงความชอบหรือความไม่ชอบต่อการลงทุนในกองทุนรวม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกอร์ดอน ออลพอร์ต (Gordon Allport, 1985) ที่กล่าวว่า ทัศนคติ คือ ความชอบหรือไม่ชอบที่ผู้บริโภคมุ่งต่อสินค้าหรือชนิดของสินค้า โดยเป็นการตอบสนองจากการเรียนรู้ซึ่งที่อยู่มาก่อน (ชงชัย สันติวงศ์, 2537: 160) ซึ่งประชาชนอาจจะเรียนรู้เกี่ยวกับการลงทุนกองทุนจากการลงทุนด้วยตนเองหรือได้จากการสื่อสารโดยผ่านสื่อต่างๆ หรือได้รับมาจากกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากอิทธิพลของครอบครัว เพื่อน และกลุ่มทางสังคมที่เกี่ยวข้อง (Assael, 1995) รวมถึงเรื่องของการได้รับ ข้อมูลข่าวสาร ประสบการณ์จากการลงทุนด้วย ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าทัศนคติเป็นตัวแปรตัวหนึ่งซึ่งมีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม เพราะทัศนคติเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการซื้อขาย กล่าวคือ เมื่อบุคคลชอบผลิตภัณฑ์ใดก็จะมีแนวโน้มที่จะซื้อสินค้านั้น (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2540: 109)

นอกจากทัศนคติจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมแล้ว ประสบการณ์เดิมจากการลงทุนของแต่ละประชาชนแต่ละบุคคลก็มีความสำคัญเช่นกัน ดังจากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์เดิมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาประสบการณ์ในแต่ละด้านพบว่า ประชาชนได้รับความเสียหายขาดทุนจากกองทุนรวมสูงกว่าด้านอื่นๆ ในระดับที่มาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความเข้าใจในด้านผลตอบแทนและลักษณะด้านผลตอบแทนที่จะได้รับมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมสูงกว่าด้านอื่นๆ ซึ่งในประเด็นนี้สามารถที่จะสะท้อนให้ภาพของ

ความเป็นจริงในการลงทุนในกองทุนรวมได้เป็นอย่างดี อีกทั้งผลการวิจัยในด้านทัศนคติที่พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่เป็นกลาง ถึงแม้ว่าประสบการณ์เดิมจากการลงทุนจะให้เสียหายขาดทุนก็ตาม โดยประเด็นเช่นนี้ ทำให้สามารถสันนิษฐานจากผลการวิจัยได้ว่า ประชาชนยังคงได้ให้ความสำคัญต่อผลตอบแทน แม้ว่าเท่าที่ผ่านมาจะได้รับประสบการณ์ของการลงทุนที่เสียหายขาดทุนก็ตาม เพราะผลตอบแทนที่จะได้รับนั้นยังคงเป็นแรงจูงใจให้เกิดการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมต่อไปอีก

9. การตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม

ถึงแม้ว่าประสบการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวมของประชาชน จะได้รับความเสียหายและขาดทุนจากการลงทุนในกองทุนรวมในระดับสูงกว่าระดับอื่นๆ ซึ่งมีความไม่สอดคล้องกับประเด็นต่างๆ ตามที่ผู้วิจัยได้กล่าวถึงและอภิปรายในเบื้องต้นแล้วนั้น แต่สำหรับเหตุผลของการตัดสินใจของประชาชนพบว่า มีการใช้เหตุผลของการตัดสินใจในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาถึงเหตุผลแต่ละด้านพบว่า ประชาชนตัดสินใจลงทุนเพราะต้องการให้เงินออมออกดอกออกผลสูงกว่าเหตุผลด้านอื่นๆ ซึ่งผลที่ได้เช่นนี้ย่อมสะท้อนให้เห็นกระบวนการทางความคิดซึ่งเป็นพฤติกรรมภายใน (covert behavior) ของประชาชนได้อย่างชัดเจนว่าภายในกล่องดำ (buyer's black box) นั้นประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมที่ได้รับแรงจูงใจ (motivation) จากลักษณะด้านผลตอบแทนที่ทำให้เกิดการตัดสินใจลงทุน เมื่อได้รับแรงจูงใจโดยมีเครื่องล่อใจ (incentive) เช่นนี้แล้ว ทำให้ประชาชนแต่ละบุคคลมีแรงขับ (drive) ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ (acquired) โดย ความต้องการทางเศรษฐกิจ (ซีลเวอร์แมน, 2539: 187-189) กล่าวคือความต้องการที่จะให้เงินออมหรือเงินลงทุนของตนทวีค่ามากขึ้น จึงเป็นผลให้ประชาชนที่จะลงทุนพยายามที่จะค้นหาวิธี และเหตุผลในการตอบสนองความต้องการของคนเองด้วยการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม ซึ่งได้สอดคล้องแนวคิดของ บาวเวอร์ (Bauer, 1967) ที่เรียกพฤติกรรมและการใช้เหตุผลของผู้บริโภคแต่ละบุคคลนั้นว่าเป็นการค้นหาความสมดุลทางด้านจิตวิทยาสังคม (psychosocial equilibrium) นั่นก็คือ เกมจิตวิทยาสังคม (psychosocial game) (Webster, 1971: 131)

การตัดสินใจของประชาชนแต่ละบุคคลได้รับอิทธิพลมาจากหลายๆ ปัจจัย ดังนั้น พฤติกรรมการตัดสินใจจึงเปรียบเสมือนการเล่นเกม ซึ่งการตัดสินใจในเกมนั้น เป็นการแสวงหาทางเลือกที่ดีที่สุด เพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ต้องการมากที่สุด และสูญเสียน้อยที่สุด ประชาชนที่เป็นผู้ตัดสินใจจึงพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวให้เหมาะสม และในขณะที่เดียวกันสิ่งแวดล้อมนั้นก็พยายามที่จะเปลี่ยนแปลงประชาชนเช่นกัน (Davis, 1970: 6) ด้วยลักษณะของควมมีเหตุผล (rational) ของมนุษย์จึงทำให้สามารถที่จะบอกได้ว่า

จะเลือกทางหนึ่งทางใด หรือทั้งสองทางเลือกนั้น หรืออาจจะเลือกทางเลือกอื่นๆ ที่ต่างจากทางเลือกเดิม เพื่อกระทำการเลือกเพื่อที่จะทำให้เกิดอรรถประโยชน์สูงสุด (maximize utility) (Atkinson, 1966: 205-206)

ลักษณะของเกมแห่งการลงทุนที่ควรที่จะเกิดขึ้นนั้น ต้องเป็นการร่วมมือกันเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ร่วมกันของคนในสังคม (Watzlawick, Beaven, Jackson, 1962: 285) ซึ่งก็คือประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวม พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของตัวแทน และบริษัทหลักทรัพย์จัดการ เพราะทุกฝ่ายต่างมีผลประโยชน์ที่เหมือนกัน นั่นคือ เงิน ซึ่งในเกมนี้ต้องมีฝ่ายหนึ่งใดหรือฝ่ายหนึ่งเสีย และถ้าผู้เล่นทุกฝ่ายต่างร่วมมือกัน ผลลัพธ์ที่ได้ก็จะเข้าไปในลักษณะที่ประนีประนอมกัน (compromise outcome) (Zagare, 1984: 40) กล่าวคือทุกฝ่ายต่างได้ประโยชน์เหมือนกัน ซึ่งถ้าจะพิจารณาในอีกแง่มุมหนึ่ง ก็สามารถที่จะอ้างอิงไปถึงความสัมพันธ์ของระดับชั้นที่ซ้อนกันของระบบ (hierachy of nested systems) ตามที่ได้กล่าวแล้ว โดยพิจารณาได้ว่า เงิน คือสิ่งที่ไหลเวียนระหว่างการแบ่งระดับที่ซ้อนกันของระบบ (hierarchy of nested systems) ที่ทำให้สิ่งที่อยู่ระหว่างระบบแต่ละระบบ รวมทั้งสิ่งที่อยู่ระหว่างประชาชนในสังคมขาดจุดสมดุล (equilibrium point) ซึ่งเป็นเหตุให้สังคมเกิดการแข่งขัน (pure competition) อีกทั้งยังทำให้ทุกระบบในสังคมต่างก็ให้ความสำคัญแก่เงิน จนทำให้เกิดการสูญเสียผลประโยชน์ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง (Davis, 1970: 24) โดยทั้งนี้การตัดสินใจจะขึ้นอยู่กับตัวของประชาชนแต่ละบุคคลที่จะต้องใช้เหตุผลที่ดีในการตัดสินใจเพื่อที่จะรู้เท่าทันกลของเกมที่ควรเกิดขึ้น อีกทั้งยังสามารถที่จะเล่นเกมได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด ซึ่งหมายถึง ประชาชนที่ลงทุนจะได้รับผลตอบแทนที่น่าพอใจจากการลงทุนตามนโยบาย และความเสี่ยง ความเหมาะสม พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของตัวแทนได้รับความสำเร็จทางด้านการตลาด และนำมาซึ่งค่าธรรมเนียมในการจำหน่ายหน่วยลงทุนให้แก่ประชาชนจากบริษัทจัดการ สำหรับบริษัทจัดการก็จะได้รับค่าธรรมเนียมจากการบริหารกองทุน และเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทอย่างชัดเจนและแท้จริงในการที่จะช่วยระดมเงินออมให้เกิดขึ้นในประเทศ ซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาของประเทศในด้านต่างๆ ต่อไป แต่เนื่องจากผลที่ได้จากการวิจัย แสดงให้เห็นว่าประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมได้รับความเสียหายขาดทุนจากการลงทุน ในขณะที่บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมยังสามารถที่จะได้รับค่าธรรมเนียมจากการบริหารกองทุนนั้นๆ ดังจะเห็นได้จากข้อเท็จจริงซึ่งในลักษณะเช่นนี้ได้สะท้อนให้เห็นถึงสภาวะที่ขาดจุดสมดุล (equilibrium point) ในระบบของธุรกิจ และสังคมที่ประชาชนเปรียบเสมือนผู้สูญเสียในเกมของการลงทุนในกองทุนรวม แต่อย่างไรก็ดีผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากการลงทุนยังคงเป็นสิ่งล่อใจ (incentive) ที่ทำให้การลงทุนในกองทุนรวมยังคงมีความน่าสนใจอยู่เสมอ ดังนั้นกองทุนรวมจึงยังคงมีแนวโน้มที่จะยังเป็นเครื่องมือทางการเงินของประชาชนที่จะใช้สำหรับการลงทุนต่อไป ถ้าตราบใดที่ประชาชนยังมีทางเลือกของการลงทุนไม่มากนัก

ตอนที่ 2 การอภิปรายผลการวิจัยของแบบจำลองของความสัมพันธ์ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการทดสอบความสอดคล้องของแบบจำลองของความสัมพันธ์ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 มีจำนวนทั้งสิ้น 20 ค่า จากการคำนวณทั้งสิ้น 31 ค่า และเมื่อทำการปรับปรุงแบบจำลองของความสัมพันธ์ตามสมมติฐานครั้งที่ 1 เพื่อให้ได้แบบจำลองของความสัมพันธ์ที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยการตัดเส้นทางของตัวแปรอิสระที่มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ออก และทำการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางและค่าสถิติของแบบจำลองของความสัมพันธ์ที่ทำการปรับปรุงใหม่ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวนทั้งสิ้น 20 ค่า จากการคำนวณทั้งสิ้น 20 ค่า ซึ่งแสดงว่าในการปรับปรุงครั้งที่ 1 ตัวแปรทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ตัวแปรของปัจจัยด้านลักษณะประชากรและสังคมเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม (dec) เรียงลำดับตามความสำคัญ ได้แก่ เพศ (dem1) การศึกษา (dem5) อายุ (dem2) อาชีพ (dem3) ซึ่งตัวแปรเหล่านี้มีอิทธิพลในทางกลับกัน กล่าวคือ การตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมของประชาชนที่เป็นเพศชายจะมีการตัดสินใจในระดับต่ำกว่าเพศหญิง อีกทั้งประชาชนที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ทำให้เกิดการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมในระดับต่ำ รวมทั้งประชาชนที่มีอายุมากกว่า 50 ปี ที่มีอาชีพรับจ้าง/พนักงานบริษัทธุรกิจมีการตัดสินใจในระดับต่ำเช่นเดียวกัน ซึ่งในลักษณะของผลการวิจัยที่ได้เช่นนี้แสดงให้เห็นว่าอิทธิพลของตัวแปรด้านลักษณะประชากร และสังคมเศรษฐกิจที่มีต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมของประชาชน เพราะการลงทุนในกองทุนเปรียบได้กับสินค้าหรือบริการหนึ่งที่ประชาชนเลือกสรรเพื่อบริโภคในลักษณะเป็นการลงทุน ดังนั้นปัจจัยในด้านนี้จะบอกถึงความแตกต่างของข้อมูลปฐมภูมิของประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวม ไม่ว่าจะเป็นด้านเพศ การศึกษา อายุ หรืออาชีพ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมของประชาชน

ในขณะเดียวกัน ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทางบวกต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม (dec) เรียงลำดับตามความสำคัญ คือ ปัจจัยด้านจิตวิทยา ได้แก่ ประสบการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) ทศนคติต่อการลงทุนในกองทุนรวม (psy1) ภาวะแวดล้อม (env) และความน่าเชื่อถือบริษัทหลักทรัพย์จัดการ (pro1) ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม (dec)

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทางบวกต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม (dec) ในลำดับแรก ได้แก่ ประสิทธิภาพเดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) หมายถึงการที่ประชาชนได้มีประสบการณ์เดิมจากการลงทุนมากเท่าใด ก็จะมีผลต่อการตัดสินใจลงทุนมากเช่นกัน โดยขึ้นอยู่กับเงื่อนไขว่าประสิทธิภาพเดิมที่ประชาชนได้รับนั้นเป็นไปในทางบวกหรือลบ กล่าวคือ ถ้าประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมมีประสบการณ์ที่ดี โดยได้รับเงินปันผลหรือมูลค่าหน่วยลงทุนที่มีอยู่เพิ่มขึ้นบ่อยครั้ง ก็จะทำให้มีแนวโน้มที่จะตัดสินใจลงทุนในกองทุนได้มากครั้งเช่นกัน แต่ในทางกลับกันถ้าประชาชนไม่ได้รับผลกำไรจากการลงทุนหรือเสียหายขาดทุน ก็จะทำให้ประชาชนปฏิเสธที่จะลงทุนเช่นกัน เพราะประสบการณ์เดิมจะเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมในการตัดสินใจ

ตัวแปรที่มีความสำคัญรองลงมาได้แก่ ทศนคติต่อการลงทุนในกองทุนรวม (psy1) ซึ่งการวิจัยพบว่ามีความสัมพันธ์ในทางบวกต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม (dec) ซึ่งหมายถึง การที่ประชาชนจะตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมนั้น ได้รับอิทธิพลมาจากทัศนคติที่ประชาชนมีต่อการลงทุน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับทัศนคติที่ประชาชนมีว่าจะเป็นในบวกหรือทางลบ กล่าวคือ ถ้าประชาชนมีทัศนคติในทางบวกก็จะส่งผลให้ประชาชนตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมมากขึ้น แต่ถ้ามีทัศนคติในทางลบก็จะส่งผลให้ประชาชนไม่ตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมจนถึงการปฏิเสธที่จะลงทุนได้ในที่สุด แต่จากการอภิปรายผลการวิเคราะห์ของปัจจัยด้านจิตวิทยา ในส่วนของตัวแปรทัศนคติที่วัดจากความคิดเห็นของประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมนั้น พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นว่าการลงทุนในกองทุนรวมในกองทุนรวมเป็นการลงทุนที่ต้องใช้เวลา และพิจารณาความคุ้มค่าของผลตอบแทนกับความเสี่ยงมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมสูงกว่าด้านอื่นๆ ซึ่งผลการวิจัยที่ได้เช่นนี้แสดงให้เห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่ที่ลงทุนในกองทุนรวมมีทัศนคติที่เป็นกลางต่อการลงทุน ด้วยผลการวิจัยเช่นนี้สะท้อนให้เห็นว่าประชาชนสามารถที่จะยอมรับการลงทุนต่อไป ถ้าทัศนคติที่มีต่อการลงทุนเป็นตามผลของการวิจัยตามที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งสรุปตามแนวคิดที่ว่าทัศนคติเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการซื้อ กล่าวคือ เมื่อนักลงทุนชอบผลิตภัณฑ์ใดจะมีแนวโน้มที่จะซื้อสินค้านั้น (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2540: 109)

นอกจากนั้นแล้วภาวะแวดล้อม (env) ก็เป็นตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมของประชาชน โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวกต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม (dec) นั้น แสดงว่า ถ้าภาวะแวดล้อมเปลี่ยนแปลงผันแปรมากขึ้นเพียงไร การตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมของประชาชนก็ผันแปรตามกันด้วยซึ่งความหมายดังกล่าวนี้สามารถจะอธิบายได้โดยอ้างอิงถึงผลการวิจัยตัวแปรด้านภาวะแวดล้อม พบว่า ภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมสูงดังกล่าว เพราะภาวะเศรษฐกิจเป็นแรงขับ (drive) โดยเป็นสิ่งเร้าให้เกิดความต้องการของประชาชน

ให้แสงหาวิธีที่จะทำให้เงินออมของคนทวีค่ามากยิ่งขึ้นภายใต้ภาวะเศรษฐกิจของประเทศที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งแรงขับ (drive) เช่นนี้เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ (acquired) โดย เป็นความต้องการทางเศรษฐกิจที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมการตัดสินใจ (ซิลเวอร์แมน, 2539:188-189) ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนั้นก็ถือการยอมรับและตัดสินใจหรือการปฏิเสธที่จะลงทุนในกองทุนรวมนั่นเอง กล่าวโดยสรุปได้ว่าถ้าภาวะเศรษฐกิจอยู่ในภาวะที่ดี ภาวะของตลาดตราสารหนี้และตราสารทุนอยู่ในภาวะที่น่าลงทุน สามารถเอื้อให้เกิดผลประโยชน์จากการลงทุนย่อมจะมีอิทธิพลทำให้ประชาชนตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมมากขึ้นเท่านั้น แต่ถ้าภาวะดังกล่าวอยู่ในภาวะตรงกันข้าม ก็จะทำให้ประชาชนไม่ตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมได้เช่นกัน

จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านกองทุนรวมที่มีความสัมพันธ์ในทางบวกต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมของประชาชน ได้แก่ ความน่าเชื่อถือของบริษัทหลักทรัพย์จัดการ (pro1) ซึ่งความสัมพันธ์ของตัวแปรมีลักษณะเช่นนี้เพราะกองทุนรวมได้ถูกจัดตั้ง และบริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมต่างๆ ที่มีผู้ถือหุ้นหลักเป็นธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินชั้นนำเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและความมั่นใจให้แก่ประชาชนที่จะลงทุน ดังนั้นเมื่อบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมต่างๆ จัดตั้งกองทุนรวมเพื่อเป็นการระดมเงินจากประชาชนโดยการจำหน่ายหน่วยลงทุน ดังนั้น กองทุนรวมต่างๆ จึงได้รับอิทธิพลจากภาพพจน์ของสถาบันการเงินเหล่านั้นมาช่วยก่อให้เกิดความไว้วางใจในการลงทุน เพราะหน่วยลงทุนของกองทุนรวมต่างๆ เปรียบได้กับเป็นผลิตภัณฑ์ (product) ที่ประกอบด้วยภาพพจน์ บริษัทผู้ผลิต (พนา ทองมี อาคม, 2540: 150) ซึ่งหมายถึงบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมต่างๆ ที่เป็นผู้บริหารกองทุนรวมซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ประกอบไปด้วย ความคิด สถานที่ องค์กรหรือบุคคล ธรรมดาประโยชน์ (utility) มีมูลค่า (value) (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2539: 69) กล่าวคือ กองทุนรวมจะต้องประกอบไปด้วยนโยบายการลงทุนที่ได้รับการกำหนดโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมต่างๆ เพื่อที่จะสามารถดำเนินงาน และบริหารเพื่อก่อให้เกิดผลตอบแทนสูงสุดแก่ประชาชนที่ลงทุนในอัตราที่เหมาะสมกับความเสี่ยงจากการลงทุน เพราะถ้าประชาชนมีความเชื่อถือในบริษัทหลักทรัพย์จัดการมาก ความไว้วางใจจะก่อให้เกิดการตัดสินใจลงทุนก็มากเช่นกัน

2. เมื่อพิจารณาถึงตัวแปรประสพการณ์เดิมจากลงทุนในกองทุนรวม (psy2) เป็นตัวแปรตาม โดยมีตัวแปรด้านข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนมีความเข้าใจ (inf) กับการถ่วง (dep) เป็นตัวแปรอิสระ พบว่า ตัวแปรด้านข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนมีความเข้าใจ (inf) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมีผลในทางบวกต่อประสพการณ์เดิมของการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) สำหรับตัวแปรการถ่วง (dep) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่มีผลในทางกลับกันต่อประสพการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2)

จากผลการวิจัยปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนมีความเข้าใจ (inf) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมีผลในทางบวกต่อประสพการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) เนื่องจากความเข้าใจในสาระสำคัญด้านต่างๆ ของกองทุนรวมนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยเป็นข้อมูลพื้นฐานที่ประชาชนควรทำความเข้าใจให้ชัดเจนก่อนการตัดสินใจลงทุน เพราะถ้าประชาชนไม่มีความเข้าใจในการลงทุนอย่างชัดเจนหรือเข้าใจผิดจะส่งผลทำให้การลงทุนผิดพลาดก่อให้เกิดความเสียหาย ซึ่งเป็นเหตุให้ประชาชนมีประสพการณ์ที่ไม่ดีต่อการลงทุนดังจากผลการวิจัยของตัวแปรประสพการณ์เดิมจากการลงทุน (psy 2) ที่พบว่าประชาชนมีประสพการณ์เดิมที่เสียหายขาดทุนจากการลงทุนในกองทุนรวมสูงกว่าประสพการณ์เดิมในด้านอื่นๆ จึงมีความหมายว่า ถ้าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในข้อมูลข่าวสารของการลงทุนอย่างดีแล้ว ก็จะส่งผลให้ประชาชนมีประสพการณ์เดิมจากการลงทุนในด้านที่ดี เพราะจะไม่เกิดความเสียหายจากการลงทุนในกองทุนรวมดังเช่นประสพการณ์เดิมที่มีมา

แต่ในด้านตัวแปรการถ่วง (dep) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่มีผลในทางกลับกันต่อประสพการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) ซึ่งการตีความหมายในลักษณะเช่นนี้ต้องอาศัยผลของการวิจัยตัวแปรด้านการถ่วง (dep) และตัวแปรประสพการณ์เดิมจากการลงทุน (psy 2) มาทำการสรุปในขั้นต้นเพื่อใช้อธิบายถึงค่าสัมประสิทธิ์ดังกล่าวต่อไป

จากการวิจัยตัวแปรด้านการถ่วง (dep) พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่ลงทุนในกองทุนรวมมีความเชื่อว่าการลงทุนในกองทุนรวมจะมีความเสี่ยงอยู่ในระดับต่างๆ ต้องศึกษาให้ดีกว่าลงทุนมากกว่าด้านอื่นๆ ซึ่งถูกต้องและสอดคล้องตามความเป็นจริง ซึ่งผลการวิจัยที่ได้แสดงให้เห็นว่า ประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมนั้นสามารถที่จะรู้ทันการถ่วงที่เกิดขึ้น เพราะความเป็นจริงแล้วในการลงทุนจำเป็นต้องศึกษารายละเอียดที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจนก่อนการลงทุนเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง และเพื่อไม่ให้เกิดการตัดสินใจที่ผิดพลาด ซึ่งการที่ประชาชนรู้ทันการถ่วงที่เกิดขึ้น เป็นเพราะมีประสพการณ์เดิมที่ทำให้เรียนรู้ถึงความเสียหายและขาดทุนจากการลงทุนในกองทุนรวม ดังเช่นผลของการวิจัยถึงตัวแปรด้านประสพการณ์เดิมจากการลงทุน (psy2) ของประชาชน ที่พบว่า ประชาชนมีประสพการณ์เดิมจากการลงทุนเสียหายขาดทุนมากกว่าประสพการณ์เดิมในด้านอื่นๆ

ซึ่งจากการวิจัยของ 2 ตัวแปรนี้ สามารถอธิบายร่วมกันได้ว่า ประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมสามารถรู้ทันการถ่วงอันเนื่องมาจากประสพการณ์เดิมที่ทำให้เรียนรู้ถึงความเสียหาย และขาดทุนจากการลงทุนในกองทุนรวม โดยกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า เนื่องจากประชาชนไม่สามารถรู้เท่าทันการถ่วงที่เกิดขึ้นมาก่อนจึงทำให้มีประสพการณ์เดิมที่ได้รับเสียหายขาดทุนจากการลงทุนในกองทุนรวม

ดังนั้นจากข้อสรุปในขั้นต้นของผลของการวิจัยของตัวแปรด้านการลงทุน (dep) และประสบการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวมของประชาชน (psy2) ทำให้สามารถตีความหมายของด้านตัวแปรการลงทุน (dep) ที่มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่มีผลในทางกลับกันต่อประสบการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) ได้ว่า ถ้าประชาชนรู้ทันการลงทุนมากขึ้นเพียงใด ความเสียหายขาดทุนดังเช่นในประสบการณ์เดิมจากการลงทุนก็ไม่เกิดขึ้น ซึ่งลักษณะเช่นนี้เป็นการแสดงให้เห็นผลลบของการลงทุน (negative affect) ที่ก่อให้เกิดผลเสียหาย โดยการสร้างความประทับใจในแง่ลบ (Buller & Aune, 1987 อ้างถึงใน Buller and Burgoon, 1996: 218) ให้แก่ประชาชนที่ลงทุน

3. สำหรับการพิจารณาตัวแปรทัศนคติต่อการลงทุนในกองทุนรวม (psy1) เป็นตัวแปรตาม โดยมีตัวแปรการลงทุน (dep) ผลตอบแทน (pro3) ผลประโยชน์ด้านภาษี (pro4) และประสบการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) เป็นตัวแปรอิสระ โดยเรียงลำดับความสำคัญได้แก่ ประสบการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) ผลตอบแทน (pro3) และผลประโยชน์ด้านภาษี (pro4) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่มีผลในทางบวกต่อทัศนคติต่อการลงทุนในกองทุนรวม (psy1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมีผลในทางกลับกัน ได้แก่ การลงทุน (dep)

เนื่องจากประสบการณ์เดิมที่ประชาชนได้รับจากการลงทุนในกองทุนรวมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติเพราะประสบการณ์และข้อมูลที่สะสมมาเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของทัศนคติ (ธงชัย สันติวงศ์, 2537: 160) รวมทั้งยังเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ (Myers and Reynolds, 1967) และเกิดจากอิทธิพลของการได้รับข้อมูลข่าวสาร ประสบการณ์ รวมทั้งบุคลิกภาพของบุคคลด้วย (Assael, 1995) ซึ่งในลักษณะเดียวกันนี้ทัศนคติสามารถก่อตัวได้จากการตีค่าของประสบการณ์ (ธงชัย สันติวงศ์, 2537: 166) ดังจะเห็นได้จากการวิจัยที่พบว่าประสบการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่มีผลในทางบวกต่อทัศนคติต่อการลงทุนในกองทุนรวม (psy1) นั้นหมายถึง ประชาชนมีประสบการณ์เดิมจากการลงทุนเป็นอย่างไร ก็จะส่งผลทำให้เกิดทัศนคติในการลงทุนในกองทุนรวมเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ ความสำคัญจึงขึ้นอยู่กับอยู่กับประสบการณ์เดิมที่ประชาชนแต่ละคนมีว่าเป็นในทางบวกหรือลบ ถ้าเป็นทางบวกก็จะก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการลงทุน แต่ถ้าเป็นประสบการณ์ในทางลบ ดังเช่นจากที่ผลในการวิจัยตัวแปรด้านประสบการณ์เดิมจากการลงทุนของประชาชนที่ได้รับความเสียหายขาดทุน ก็จะทำให้ประชาชนมีทัศนคติในทางลบต่อการลงทุนเช่นกัน

สำหรับผลตอบแทน (pro3) และผลประโยชน์ด้านภาษี (pro4) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่มีผลในทางบวกต่อทัศนคติต่อการลงทุนในกองทุนรวม (psy1) นั้น หมายถึง ผลตอบแทนที่ประชาชนและผลประโยชน์ด้านภาษีที่จะได้รับจากการลงทุน มีผลในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของประชาชนเช่นกัน ซึ่งเป็นไปในทำนองเดียวกันกับการอธิบายถึง ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่มีของประสบการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวม (psy2) ที่มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่มีผลในทางบวกต่อทัศนคติต่อการลงทุนในกองทุนรวม (psy1) กล่าวคือ ถ้าประชาชนได้รับผลตอบแทนและผลประโยชน์ด้านภาษีที่จะได้รับจากการลงทุนมาก ก็จะส่งผลให้ทัศนคติของประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมเป็นไปในทางบวก กล่าวคือ ทัศนคติของประชาชนจะเป็นไปในทางบวกหรือลบนั้น ย่อมได้รับอิทธิพลมาจากผลตอบแทนและผลประโยชน์ด้านภาษีที่จะได้รับจากการลงทุนว่าจะเอื้อประโยชน์ให้มากหรือน้อยเพียงใด เพราะผลตอบแทน และผลประโยชน์ด้านภาษีที่จะได้รับการยกเว้นจากการลงทุนจัดได้ว่าเป็นสิ่งจูงใจที่เป็นส่วนประกอบที่สำคัญต่อทัศนคติ (ธงชัย สันติวงษ์, 2537: 160)

ส่วนตัวแปรการลวง (dep) ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมีผลในทางกลับกันต่อทัศนคติต่อการลงทุนในกองทุนรวม (psy1) ซึ่งในลักษณะเช่นนี้มีความเกี่ยวข้องกับการสรุปผลของผลของการวิจัยของตัวแปรด้านการลวง (dep) และประสบการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวมของประชาชน (psy 2) ตามที่ได้อภิปรายในข้างต้น ซึ่งได้ผลสรุปว่า ถ้าประชาชนรู้ทันการลวงเกิดขึ้นเพียงใด โอกาสที่ประสบการณ์เดิมจากการลงทุนจะเสียหายขาดทุนของประชาชนก็จะลดลงมากขึ้นไปด้วย ซึ่งสามารถนำมาใช้เพื่อพิจารณาถึงความหมายของตัวแปรการลวง (dep) ที่มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่มีผลในทางกลับกันต่อทัศนคติต่อการลงทุน (psy 1) ได้ในทำนองเดียวกัน เพราะทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดมาจากประสบการณ์ที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ได้รับการศึกษานกลายมาเป็นทัศนคติ (ธงชัย สันติวงษ์, 2537: 160) ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ประชาชนรู้ทันลวงมากขึ้นก็จะส่งผลให้ทัศนคติที่เป็นไปในทางลบน้อยลง อันเนื่องมาจากประสบการณ์เดิมจากการลงทุนในกองทุนรวมที่มีความเสียหายขาดทุนน้อยลงเพราะการรู้ทันถึงการลวงนั่นเอง

4. ในการพิจารณาตัวแปรการลวง (dep) เป็นตัวแปรตาม โดยมีตัวแปรด้านการแสวงหาข้อมูลข่าวสารข้อมูลโดยผ่านสื่อบุคคลที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com1) ตัวแปรด้านสื่อมวลชนที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com2) และตัวแปรด้านสื่อเฉพาะกิจที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com3) เป็นตัวแปรอิสระ พบว่า ตัวแปรด้านสื่อบุคคลที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com1) และตัวแปรสื่อเฉพาะกิจที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com3) เป็นตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมีผลในทางบวกต่อการลวง (dep) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเรียงตามลำดับ คือ ตัวแปรด้านสื่อเฉพาะกิจที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com3) และ ตัวแปรด้านสื่อบุคคลที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com1) และตัวแปรด้านสื่อมวลชนที่ทำให้

ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com2) เป็นตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมีผลในทางกลับกันกับความคิดเห็นต่อการลง (dep)

การพิจารณาถึงตัวแปรด้านสื่อเฉพาะกิจที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com3) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมีผลในทางบวกต่อการลง (dep) หมายถึงการแสวงหาข่าวสารข้อมูลโดยผ่านสื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ หนังสือชี้ชวน แผ่นพับ โปสเตอร์ จดหมายแนะนำการลงทุนที่เกี่ยวกับการลงทุนในกองทุนรวมโดยใช้สำหรับแจกจ่ายให้ประชาชนที่สนใจลงทุนในกองทุนรวม จากการที่ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมีผลในทางบวก เช่นนี้ มีความหมายว่า การที่ประชาชนแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ ทำให้ประชาชนมีโอกาสได้รับข้อมูลที่เป็นการลงทุนมากขึ้น กล่าวคือ เนื่องจากสื่อเฉพาะกิจที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการลงทุนในกองทุนรวมคือ หนังสือชี้ชวน ซึ่งมีรายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนครอบคลุมในทุกประเด็น อีกทั้งยังเป็นเสมือนคู่มือของประชาชนที่ลงทุนจะใช้เพื่อศึกษาก่อนการลงทุน ซึ่งหนังสือชี้ชวนจะต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด. ก่อนที่ทำการเผยแพร่ให้แก่ประชาชน แต่เนื่องจากเนื้อหารายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนตามที่ปรากฏในหนังสือชี้ชวนนั้นเป็นข้อความที่ใช้ภาษาราชการเป็นส่วนมาก รวมทั้งมีความยาวมากพอที่จะทำให้ประชาชนไม่สนใจที่จะศึกษาก่อนการลงทุน ดังนั้นบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมต่างๆ จึงได้มีการทำสื่อเฉพาะกิจในรูปแบบของการสรุปเนื้อหาสาระจากหนังสือชี้ชวนเพื่อให้ง่ายต่อการศึกษาเพื่อลงทุน เช่น ใบสรุปการลงทุน จดหมายแนะนำการลงทุน แผ่นพับต่างๆ แต่ในทางตรงข้าม ด้วยลักษณะและเนื้อหาของสื่อที่ใช้ในการนำเสนอเนื้อหา และสาระนั้นมีจำกัดจึงทำให้ไม่สามารถที่จะนำเสนอเนื้อหาและรายละเอียดทั้งหมดในทุกประเด็นได้ ดังนั้นจึงลดหรือย่อเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญเพื่อให้เหมาะสม โดยทั้งนี้ทำให้ประชาชนที่จะลงทุนเข้าใจในเนื้อหาและรายละเอียดได้เพียงบางแง่มุมหรือเพียงบางส่วนเท่านั้น ประกอบกับสื่อเช่นนี้มักจะถูกนำเสนอในประเด็นที่ชักจูงใจแก่ประชาชน จึงทำให้มีการใช้กลยุทธ์ของการลง คือ การใช้ความหมายของ “มากกว่า” และ “น้อยกว่า” (Miller and Stiff, 1993: 6-7) ที่มีอยู่ในเนื้อหาและรายละเอียดของการลงทุนของสื่อชนิดนี้ แม้ว่าการเสนอเนื้อหาและรายละเอียดต่างๆ จะต้องเป็นไปตามกฎระเบียบและข้อบังคับของสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด. ก็ตาม

ในกรณีของสื่อบุคคลที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com1) เป็นตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมีผลในทางบวกต่อการลง (dep) เนื่องจากการติดต่อสื่อสารเพื่อการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการลงทุนในกองทุนรวมโดยผ่านสื่อบุคคลนั้นยังไม่มีกฎหรือระเบียบที่เข้ามารองรับเพื่อให้การสื่อสารเป็นไปตามมาตรฐานที่ถูกต้องได้ อีกทั้งการสื่อสารระหว่างบุคคลยังเอื้อให้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบและเนื้อหาตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ของการสื่อสารจึงส่งผลให้สื่อบุคคลได้มีบทบาทต่อการลงกล่าวคือการที่ประชาชนแสวงหาข้อมูลจากสื่อบุคคล โอกาสที่จะได้รับสารที่เกิดจากการลงก็มีมากขึ้น

จากผลของการตีความดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้ทราบถึงอิทธิพลของสื่อบุคคลอื่นจะทำให้มีการสื่อสารด้วยการลงที่เกิเกิดขึ้นในธุรกิจนี้ ดังนั้นจึงเป็นข้อสังเกตได้ว่า ประชาชนแสวงหาข้อมูลข่าวสารโดยผ่านสื่อบุคคล และข้อมูลข่าวสารที่ได้รับนั้นเป็นการลง ย่อมจะส่งให้เกิดความเสียหายได้ในวงกว้างได้ เพราะการสื่อสารเป็นการปฏิสัมพันธ์ (interaction) อีกทั้งคุณสมบัติของการสื่อสารที่ทำให้ประชาชนมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการลงทุนเพิ่มขึ้นอยู่ตลอดเวลา ความรู้และทักษะจะเพิ่มความสลับซับซ้อนหรือยากขึ้นตามลำดับซึ่งขึ้นอยู่กับพื้นฐานเดิมที่เพิ่มเข้าไปตามลำดับ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือยิ่งทำการสื่อสารมากก็จะทำให้ประชาชนมีความรู้และทักษะมากขึ้น (ชนวดี บุญถือ, 2541: 524-555) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงมิติการแพร่ขยายของการลงในกระบวนการสื่อสาร นอกจากนั้นแล้วความสัมพันธ์ระหว่างผลตอบแทนที่จะได้รับจากการลงทุน ซึ่งเป็นเสมือนเครื่องล่อใจ (incentive) ไม่ว่าจะเป็นผลตอบแทนจากการลงทุนที่ประชาชนจะได้รับหรือผลตอบแทนที่พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของตัวแทนและบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมจะได้รับ ก็เป็นสิ่งเร้าให้เกิดการใช้กลวิธีของสื่อสารด้วยการลงเพื่อนำมาซึ่งผลตอบแทนทั้งสิ้น

ตัวแปรสื่อมวลชนที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com2) เป็นตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมีผลในทางกลับกันต่อการลง (dep) สามารถอธิบายได้ว่า ประชาชนมีการแสวงหาข่าวสารข้อมูลทางสื่อมวลชน ส่งผลให้ได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นการลงน้อย อันเนื่องจากการสอดคล้องความเป็นจริงในการดำเนินงานที่กล่าวว่าการดำเนินกิจกรรมโดยผ่านสื่อของบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมต่างๆ โดยเฉพาะการโฆษณา และการประชาสัมพันธ์โดยผ่านทางสื่อมวลชนที่ต้องดำเนินการภายใต้กฎและระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. จึงทำให้สารต่างๆ ที่เผยแพร่ทางสื่อนี้มีความเป็นการลงน้อยกว่าสื่ออื่นๆ ดังเหตุผลดังกล่าว จึงสอดคล้องกับการที่มีภาครัฐที่เข้ามาปกป้องผู้บริโภคจากการลงของโฆษณาและผู้ขาย (Miller and Stiff, 1993: 7)

5. ตัวแปรข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนมีความเข้าใจ (inf) เป็นตัวแปรตาม โดยมีตัวแปรด้านสื่อบุคคลที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com1) สื่อมวลชนที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com2) และสื่อเฉพาะกิจที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com3) เป็นตัวแปรอิสระ พบว่า ตัวแปรทั้ง 3 ตัว เป็นตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมีผลในทางบวกต่อข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนมีความเข้าใจ (inf) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเรียงตามลำดับ คือ สื่อเฉพาะกิจที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com3) ตัวแปรสื่อมวลชนที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com2) และสื่อบุคคลที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com1) ซึ่งพิจารณาได้ดังนี้

ด้วยสื่อเฉพาะกิจ (com3) ทำให้ประชาชนมีความเข้าใจได้ในข้อมูลข่าวสาร (inf) โดยมีผลของค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเป็นในทางบวก ซึ่งสื่อเฉพาะกิจหมายถึง หนังสือชี้ชวน แผ่นพับ หรือโปสเตอร์ ประชาชนศึกษาหรือเข้าใจในรายละเอียดของการลงทุนในกองทุนรวมโดยผ่านสื่อชนิดนี้มาก ความเข้าใจในสาระสำคัญของการลงทุนก็จะมากเช่นกัน เพราะสื่อเฉพาะกิจนี้ได้นำเสนอเนื้อหารายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวกับการลงทุนด้วยการย่อหรือสรุปเนื้อหาเพื่อให้ประชาชนสามารถที่จะทำความเข้าใจในเนื้อหา และรายละเอียดดังกล่าวได้ง่ายกว่าการที่จะศึกษาจากหนังสือชี้ชวน

สำหรับสื่อมวลชนที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com2) ที่เป็นตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมีผลในทางบวกต่อข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนมีความเข้าใจ (inf) หมายถึง ปรากฏต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน ได้แก่ การโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งการประกาศใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นลงทุน มีความสำคัญในระดับรองลงมา โดยมีความหมายว่าประชาชนมีความเข้าใจในข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อดังกล่าวมากขึ้น ความเข้าใจในข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการลงทุนมากขึ้น เพราะข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนนี้ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด. เช่นเดียวกัน โดยผลการวิจัยเช่นนี้แสดงให้เห็นถึงข้อดีของสื่อมวลชนซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของโรเจอร์ (Rogers, 1978: 291) ที่กล่าวว่าสื่อมวลชนสามารถเปลี่ยนแปลงการรับรู้ซึ่งหมายถึงการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งยังมีความสำคัญในขั้นของการให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง (Katz and Lazarsfeld, 1955: 27) รวมทั้งยังทำให้ประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมได้รับรู้สถานะแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป และการเสนอข่าวด้านสถานะเศรษฐกิจของสื่อมวลชนดังที่ได้แสดงไว้ตามแบบจำลองแบบใหม่ (a new model) ของแนวคิดและแบบจำลองด้านจิตวิทยาเศรษฐศาสตร์ (ปริญา ถักยิตานนท์, 2534: 1-15) เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจการลงทุนในกองทุนรวมยิ่งขึ้น

ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมีผลในทางบวกต่อข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนมีความเข้าใจ (inf) ของตัวแปรสุดท้ายได้แก่ สื่อบุคคลที่ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร (com1) ซึ่งหมายความถึง ถ้าประชาชนมีความเข้าใจในข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ผ่านสื่อบุคคลมาก ก็จะก่อให้เกิดความเข้าใจในการลงทุนมากขึ้นไปด้วย แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขของความถูกต้องและชัดเจนของข้อมูลข่าวสารเพราะพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของตัวแทนทำการสื่อสาร สามารถที่จะบิดเบือน ปรับปรุงเนื้อหาของสารที่ใช้ในการชักจูงใจได้ เพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จทางด้านการตลาด ดังนั้นถ้าข้อมูลข่าวสารได้บิดเบือนไปจากความเป็นจริงแล้ว ก็จะทำให้เกิดความเข้าใจผิดแก่ประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมได้ เพราะสื่อบุคคลนี้สามารถเผยแพร่ข่าวสารได้โดยตรงอีกทั้งยังสามารถชักจูงใจผู้รับสารได้ด้วยลักษณะที่ยืดหยุ่นปรับให้เข้ากับผู้รับสารเป็นรายๆ ไป (ปรมะ สตะเวทิน, 2540: 99)

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นถึงภาพรวมของการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมของประชาชนที่ได้รับอิทธิพลจากตัวแปรต่างๆ ดังที่ได้แสดงไว้ในงานวิจัย ซึ่งผลดังกล่าวสามารถนำไปใช้เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการศึกษาถึงพฤติกรรมการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมของประชาชน โดยแยกตามชนิดหรือนโยบายของกองทุนรวม ได้แก่ กองทุนรวมแบบปิด กองทุนรวมแบบเปิด กองทุนที่ลงทุนในตราสารแห่งหนึ่ง และกองทุนรวมที่ลงทุนในตราสารแห่งหนึ่ง เพื่อค้นหาความแตกต่างและความคล้ายคลึงของพฤติกรรมการตัดสินใจของประชาชนที่ลงทุนในกองทุนรวมดังกล่าวในการวิจัยครั้งต่อไป ซึ่งผลที่จะได้รับจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อธุรกิจกองทุนรวม และประชาชนที่เป็นผู้ลงทุน เพราะบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมสามารถที่จะทราบถึงตัวแปรต่างๆ อันจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของประชาชน ดังนั้นจึงสามารถที่จะวางแผนเพื่อพัฒนารูปแบบของกองทุนรวมให้เหมาะสม และสอดคล้องภายใต้ภาวะที่เอื้อจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนที่ลงทุน ซึ่งไม่เพียงแต่บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมจะได้ค่าธรรมเนียมจากการบริหารและส่วนแบ่งทางการตลาดมากขึ้นเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย

2. จากรูปแบบของงานวิจัยชิ้นนี้ได้อาศัยแนวคิดและทฤษฎีทางนิเทศศาสตร์ สังคมวิทยา และจิตวิทยาเป็นหลัก ซึ่งสามารถที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ถึงผลแห่งพฤติกรรมทางเศรษฐศาสตร์ของประชาชนในสังคม อันมาจากแนวคิดและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์แต่เพียงด้านเดียว โดยหมายถึงการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลของปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในการยอมรับและปฏิบัติตามนโยบายต่างๆ ทางเศรษฐกิจ

3. จากผลของการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงบทบาทของความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการลงทุนที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของประชาชนที่ลงทุน โดยการวิจัยครั้งนี้ได้วิจัยถึงขอบเขตโดยรวม ซึ่งสามารถที่จะนำไปศึกษาและวิจัยในด้านของประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการลงทุนตลอดจนระดับของความน่าเชื่อถือที่มีต่อพฤติกรรมการสื่อสารในด้านอื่นๆ ได้ เช่น การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ และการสื่อสารเพื่อการพัฒนา

4. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมควรให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านการสื่อสารเท่าเทียมกับปัจจัยอื่นๆ เพราะประชาชนมีความจำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจก่อนที่จะตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวม ซึ่งต้องอาศัยการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริง ทั้งนี้ได้หมายความรวมถึงการสื่อสารที่เกิดจากบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม และพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของตัวแทนที่ได้รับแต่งตั้ง ตลอดจนการสื่อสารโดยผ่านสื่อต่างๆ ควรมีความชัดเจน และมีเนื้อหาของข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องทันสมัย เพื่อประชาชนสามารถจะนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุน

5. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมควรมีมาตรฐานที่จะควบคุมการสื่อสารด้วยการลงที่อาจจะเกิดขึ้นได้ โดยอาจจะเร่งผลักดันให้สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด. จัดการสอบเพื่อให้ใบอนุญาตแก่พนักงาน หรือเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจำหน่ายหน่วยลงทุนเพื่อไม่ให้เกิดการเข้าใจผิดต่อการลงทุนได้ รวมถึงการมีการปรับปรุงระบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบถึงการสื่อสารด้วยการลงที่อาจจะเกิดขึ้น

6. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมต่างๆ ควรร่วมมือกันในการที่จะสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชนทั้งที่ลงทุนกับบริษัทและทั่วไป เพื่อผลประโยชน์โดยรวมของธุรกิจในการที่จะสร้างภาพพจน์ที่ดีของธุรกิจให้คงอยู่ต่อไป

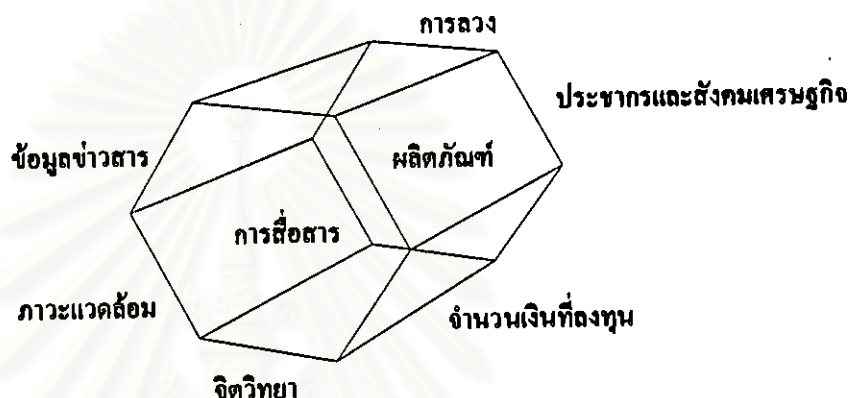
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. แบบสมมติฐานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สามารถพัฒนาเพื่อนำไปประมวลผลด้วยสถิติขั้นสูงในการที่จะอธิบายถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (causal relationship) ของตัวแปรต่างๆ ด้วยโปรแกรมลิสเรล (lisrel) เพื่อจะได้ผลการวิเคราะห์ที่ถูกต้องมากขึ้น เพราะโปรแกรมดังกล่าวมีการรวมตัวแปรแฝงและมีการผ่อนคลายข้อตกลงเบื้องต้นทำให้ข้อมูลสอดคล้องกับข้อตกลงเบื้องต้นทางสถิติดีขึ้น นอกจากนี้โปรแกรมลิสเรล (lisrel) ยังครอบคลุมเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติขั้นสูงเกือบทุกประเภท เช่น การวิเคราะห์ความแปรปรวน การวิเคราะห์หลายระดับ การวิเคราะห์องค์ประกอบ และการวิเคราะห์อิทธิพล เป็นต้น

2. ในเนื้อหาบางตอนของการวิจัยเล่มนี้ ได้กล่าวถึงแนวคิดทางด้านบาศกนิยม (cubism) และแนวคิดในเชิงปรัชญา เพื่อประกอบการพิจารณาในเชิงนิเทศศาสตร์ สังคมวิทยา และจิตวิทยาให้มีมิติ ดังนั้น จึงอาจจะกล่าวได้ว่าด้วยความเป็นสหวิชาของนิเทศศาสตร์จึงสามารถที่จะนำเอาแนวคิดและทฤษฎีทางปรัชญามาใช้ร่วมกันเพื่อที่จะสามารถเข้าใจถึงพฤติกรรมทางการสื่อสารของมนุษย์ได้ดียิ่งขึ้น

3. จากตัวแบบของความสัมพันธ์ตามสมมติฐานที่ได้จากการรวบรวมตัวแปรต่างๆ บนพื้นฐานของการเชื่อมโยงแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆ ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นรูปภาพเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่รวมกันแล้วเป็นหนึ่งเดียว เพื่อที่นำไปใช้เป็นแนวคิดสำหรับการวิจัยในลักษณะเช่นนี้ได้ในอนาคต

รูปภาพที่ 11 แสดงรูปหกเหลี่ยมแห่งความสัมพันธ์

ความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ที่แสดงไว้ในรูปภาพอันเนื่องมาจากผลของการวิจัยที่ได้มาจากการเชื่อมโยงแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ รวมทั้งงานวิจัยที่นำมาใช้เพื่อสนับสนุนความสัมพันธ์ดังกล่าวอยู่ในรูปหกเหลี่ยม เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ที่มีความหมายแห่งนัยสำคัญทางสถิติและทฤษฎีที่แตกต่างกัน ในการที่จะไม่เพียงแต่บ่งบอกถึงปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งอันจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมของประชาชนแต่เพียงปัจจัยเดียว แต่ยังหมายความปัจจัยอื่นๆ เช่นกัน

รูปหกเหลี่ยมที่ได้แสดงนั้นเห็นนั้นเป็นสิ่งที่แทนแต่ละปัจจัยในแต่ละด้าน ในมุมมองของมิติแห่งมายา (facet of perspective illusion) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแท้จริงนั้นรูปหกเหลี่ยมดังกล่าวไม่ได้มีจำนวนด้านเท่ากับจำนวนเหลี่ยมที่เห็น แต่มีจำนวนแปดด้านที่ผันแปรออกไปตามมิติที่แสดงถึงความสัมพันธ์ในแง่มุมต่างๆ

เมื่อกระบวนการการตัดสินใจเกิดขึ้น กิจกรรมในระบบภายใน (intrapersonal system) ก็เกิดขึ้นจากสิ่งเร้าต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาโดยกระแสที่ไหลเวียนของพฤติกรรมการสื่อสารทั้งภายใน (covert behavior) และภายนอก (overt behavior) ที่เคลื่อนไหวอยู่ภายใต้ภาวะแวดล้อมหนึ่งๆ เป็นดังสิ่งเร้าที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจ ซึ่งส่งผลทำให้รูปหกเหลี่ยมนี้หมุนผกผันได้ตามกระแสของสิ่งเร้าที่เข้ามากระทบ โดยอาจจะทำให้ด้านหนึ่งด้านใดพลิกกลับไปอยู่อีกด้านหนึ่งจนทำให้ด้านที่เห็นนั้นบดบังอีกด้านหนึ่ง ซึ่งลักษณะเช่นนี้จึงอาจเป็นเสมือนภาพลวงตาที่เกิดจากทางกายภาพ และประสาทสัมผัสด้วยเพียงความรู้สึกทั้งหมดที่ทำให้รูปหกเหลี่ยม

ที่มาจากความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ นี้เปลี่ยนแปลงไปได้ตั้งใจที่คาดหวัง ไม่ว่าจะป็นรูปทรง แสงเงา หรือแม้กระทั่งลักษณะของด้านที่อาจจะที่มีขนาดแตกต่างกันจนทำให้รูปหกเหลี่ยมนี้มีด้านที่เท่ากันหรือไม่ก็เป็นได้ อีกทั้งเมื่อได้นำรูปหกเหลี่ยมนี้ไปใช้เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างกัน ก็อาจจะก่อให้เกิดโครงสร้างที่มีลักษณะดังเช่นเครือข่ายของรูปทรงรังผึ้งที่ประกอบไปด้วยรูปหกเหลี่ยมหลายๆ รูป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการใช้เหตุผลในการพิจารณาที่ขบเคียง (judgment)* ถึงความเป็นเหตุและผล โดยหมายถึงการพิจารณาว่าความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับสิ่งอื่น หรือเหตุการณ์อื่นอย่างไรจนค้นพบความเกี่ยวข้องกันในเชิงเป็นเหตุและผล ซึ่งการพิจารณาที่ขบเคียงในลักษณะเช่นนี้อาจจะวิเคราะห์และสังเคราะห์ กล่าวคือ แยกแยะสิ่งต่างๆ ออกเป็นส่วนๆ และประมวลส่วนย่อยให้เป็นส่วนรวม การวิเคราะห์และการสังเคราะห์ย่อมไปด้วยกัน การพิจารณาที่ขบเคียง ดังนั้น ถ้าพิจารณาแล้วจะพบว่า รูปหกเหลี่ยมไม่เป็นรูปแบบอย่างที่มีมองเห็น ซึ่งรูปดังกล่าวนี้ อาจจะมองว่าไร้ซึ่งการเคลื่อนไหว (still) หรือเคลื่อนไหว (moving) นั้น ขึ้นอยู่กับมุมมองในการพิจารณาด้วยจิตใจ (the mind) แต่เพียงอย่างเดียว

เช่นเดียวกันกับปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมของประชาชนที่ได้รับผลกระทบหรืออิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมมาจากปัจจัยต่างๆ โดยไม่เพียงจะมีผลต่อการกำหนดทิศทางของธุรกิจนี้ แต่ยังมีผลต่อการพัฒนาในระดับประเทศอีกด้วย ดังนั้นจึงไม่สามารถที่จะละเลยถึงปัจจัยดังกล่าว ซึ่งเป็นเหตุที่นำไปสู่ผลแห่งการพัฒนา เพราะเหตุและผล (cause and effect) เป็นสิ่งที่อยู่คู่กันเสมอ กล่าวคือ การมุ่งให้ความสำคัญแก่ผลของการพัฒนาที่จะเกิดขึ้น โดยไม่ได้ให้ความสำคัญกับปัจจัยต่างๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับประชาชนในฐานะที่เป็นเหตุของการที่ต้องมีนโยบายต่างๆ เพื่อใช้แก้ไขปัญหาหรือยกระดับชีวิตให้ดีขึ้น ซึ่งในการสนองตอบนโยบายต่างๆ นั้นจะเกิดความสำเร็จหรือล้มเหลว ขึ้นอยู่กับการพิจารณาของผู้กำหนดนโยบายว่าจะให้ความสำคัญต่อปัจจัยใด ดังจะเปรียบได้กับการที่ไม่สามารถมองภาพป่าแล้วบอกว่านั้นคือภาพต้นไม้ และไม่สามารถที่จะบอกได้ว่าภาพต้นไม้ที่เห็นนั้นคือภาพของป่า (Kirk and Talbot อ้างถึงใน Smith, 1966: 315) เพราะทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพิจารณาถึงเหตุและผล โดยที่จริงแล้วนั้นอาจเพียงแค่ว่าใบไม้หนึ่งใบก็เพียงพอที่จะสามารถสื่อถึงความหมายของคำว่าต้นไม้หรือป่าได้อย่างสมบูรณ์ ดังเช่นในกรณีของการเห็นชื่อหรือตราสัญลักษณ์ (logo) หรือคำโฆษณา (slogan) ก็สามารถนึกถึงบริษัทได้ทั้งหมด หรือนึกถึงสินค้าและคุณภาพของสินค้าและบริการได้ ซึ่งผลทั้งหมดเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยแรงพยายามทาง

* การพิจารณาที่ขบเคียง (judgment) เป็นความคิดที่ง่ายที่สุด และเป็นจุดเริ่มต้นของความคิดที่ซับซ้อน และรวมความคิดหลายความคิดเข้าด้วยกัน เพื่อหาข้อสรุป กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ กระบวนการที่จัดรวมความคิดสองความคิดหรือมากกว่าเข้าด้วยกัน และสำเร็จผลออกมาเป็นข้อสรุป (อมร โสภณวิเชษฐวงศ์, 2514: 39)

การสื่อสาร (communication effort) อันได้แก่ การโฆษณา การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ ตลอดจนการสื่อสารอื่นๆ ในองค์กร ในการที่จะใช้ความพยายามทางการสื่อสาร (communication effort) ให้ได้คุ้มค่า และมีประสิทธิภาพสูงสุดจำเป็นต้องมีการวิจัยถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพเช่นกัน ดังเช่นการวิจัยผู้บริโภค ผู้รับสารจากสื่อโฆษณาและกลุ่มเป้าหมายทางการสื่อสารต่างๆ ตลอดจนปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบแวดล้อมขององค์กร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย